

TARTU ÜLIKOOL
HUMANITAARTEADUSTE JA KUNSTIDE VALDKOND
RAKENDUSLINGVISTIKA OSAKOND

Ilona Tšugai

Hispaania emakeelega eesti keele kõnelejate keelekasutusest

Magistritöö

Juhendaja Maarika Teral

Tartu 2018

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Kakskeelsus ja selle uurimine	4
<u>1.1.</u> Emakeel.....	5
1.2. Kakskeelsuse definitsioonid	6
1.3. Individuaalne kakskeelsus	9
1.4. Laste kakskeelsus.....	11
1.5. Keelekontaktid.....	12
1.6. Laenamine ja koodivahetus.....	12
2. Teise keele omandamine ja selle uurimine	14
2.1. Teise keele omandamise uurimisest	14
2.2. Vahekeele teooria	15
2.3. Universaalse grammatika teooria	16
2.4. Biheivioristlik õppimisteooria ja keele ülekanne.....	18
2.5. Vigade ennustatavus	18
2.6. Veaanalüüsi teooria.....	19
3. Materjal ja informandid	21
3.1. Vigade analüüs	21
3.2. Esimese informandi vigade analüüs	22
3.3. Teise informandi vigade analüüs.....	32
4. Hispaania keele mõju analüüs informantide eesti keelele	51
<i>Kokkuvõte</i>	55
<i>Kasutatud materjalid</i>	59
<i>Summary</i>	60

Sissejuhatus

Käesolev töö käsitleb teise keele omandamist ja selle kasutust. Antud temaatika kuulub traditsiooniliselt rakenduslingvistika valdkonda. Magistritöö keskendub teise keele omandamise temaatikale ja kasutamisele, keskendudes tekkivate vigade analüüsile. Kakskeelsusega seonduvat on uuritud rohkem kui poolsada aastat. Tegemist on mitmetahulise nähtusega, mida näitab ka uurimuste rohkus.

Magistritöö eesmärk on kirjeldada hispaania emakeelega C1 keeleoskustasemel eesti keelt kõnelejate eesti keelt ning analüüsida selle kasutamisel esinenud vigu. Uurimise meetodina on kasutatud sihtkeelepärase kasutuse analüüsi.

Töös analüüsitud keelematerjal pärineb antud töö autori poolt tehtud lindistustest. Salvestatud materjal sisaldab vestlusi erinevatel teemadel.

Esimeses peatükis on esitatud ülevaade kakskeelsuse ja keelekontaktidega seotud mõistetest. Lühidalt on käsitletud ka individuaalset ja ühiskondlikku kakskeelsust.

Töö teises peatükis on vaadeldud teise keele omandamise uurimist ning tutvustatud universaalse grammatika teooriat. Antakse ülevaade ka biheivioristliku õppimisteooria ning keeleülekande mõistetest.

Töö kolmas peatükk on pühendatud uurimuse käigus saadud materjali esitamisele ning analüüsile.

Kokkuvõtteks tuuakse välja enamlevinud vead, mis esinesid informantide eesti keele kasutuses ning püütakse leida seoseid hispaania keele mõjuga keelejuhtide eesti keele kasutusele.

Töö valmimisel toetatakse järgmistele olulistele autoritele: Carol Myers-Scotton, Suzanne Romaine ja Francois Grosjean, Raili Pool.

1. Kakskeelsus ja selle uurimine

Et kakskeelsus on mitmetahuline nähtus, on raske anda sellele üht universaalset definitsiooni.

Kakskeelsuse määratlemisel lähtutakse sellest, kui hästi kakskeelne mõlemat keelt valdab, teise keele omandamise vanusest (st kui vanalt sai indiviid kakskeelseks) ning keelte omandamise järjestusest (kas õpiti üks keel varem või samaaegselt) (Teral 2007: 12).

Einar Haugeni (1969 (1953), viidatud Grosjean 1982: 232 järgi) definitsiooni järgi saab kakskeelsusest rääkida siis, kui ühe keele kõneleja on võimeline moodustama mõttekaid, täielikke lauseid teises keeles (vt ka Zabrodskaja 2005: 12).

Varasemate uurijate järgi on kakskeelsed vaid need inimesed, kes oskavad mõlemat keelt võrdsel tasemel. Varasemalt kakskeelsuse käsitlused vaatlesid kakskeelsust võttes aluseks ükskeelsuse kui ideaali. Uriel Weinreich (1953-1) märgib, et kakskeelne inimene on see, kes oskab kergelt ühelt keelelt teisele üle minna (viidatud Teral 2007:12 järgi).

Hilisemad uurijad näevad kakskeelsust teistmoodi. Nad ei eelda kakskeelsetelt kahe keele täiuslikku oskust. K. Praakli (2007: 152) defineerib kakskeelset inimest kui isikut, kes on omandanud ning kasutab kaht keelt, kes oskab kahes keeles rääkida ja mõelda, kuid keeleoskuse tase ei pea tingimata olema võrdväärset tasemel.

Et tegu on mitmetahulise nähtusega, tegeldakse kakskeelsuse uurimisega kontaktlingvistika, teise keele omandamise uurimise, keele ja identiteedi, kakskeelses ühiskonnas toimuvate protsesside jne uurimise raames.

1.1. Emakeel

Harilikult nimetatakse emakeeleks vanematelt õpitud keelt (esimest keelt). Kuigi emakeelel on tähtsamaid rolle identiteedi määratlemises, ümbritseva mõistmises ning isiksuse väljakujunemises, on emakeele defineerimine sageli keeruline. Emakeele defineerimisega ei teki erilisi raskusi vaid siis, kui tegu on indiviidiga, kes on pidevalt elanud vaid oma keelekeskkonnas ja oskab mõnda võõrkeelt piiratult. (Rannut, Verschik 2003).

Mitmed rahvad nimetavad keelt, mis on vanematelt õpitud, sama mudeli järgi nagu eestlasedki: inglise *mother tongue*, itaalia *madrelingua*, saksa *Muttersprache*. Siinkohal näeme seost kõige lähedasema isikuga, kellelt laps keele selgeks õpib. Selleks isikuks võib olla ka isa või muu lähedane. Teiste rahvaste puhul nimetatakse emakeelt teistmoodi malli järgi: ukraina *рідня мова*, vene *родной язык*. Mõlemad mudelid ei ole tegelikkuses ainuõiged. Esimene kontakt keelega ei toimu alati ema kaudu ning keel ei ole geneetiliselt päritav. Et tegemist on just esimese keelega, millega kokku puututakse, kasutatakse teadustekstides harilikult mõistet *esimene keel*. (Rannut, Verschik 2003)

Mitmekeelsuse uurija Tove Skutnabb-Kangas (1981: 20-25, viidatud Teral (2007) järgi) on pakkunud järgmised emakeele määratlused:

- Rahvalik – vastandina teaduslikule. Tavaliselt peetakse emakeeleks keelt, milles mõeldakse, loendatakse ja nähakse unenägusid.
- Emakeel päritolu järgi – emakeel on esimesena õpitud keel. Tavaliselt piisab eestlaste emakeele määratlemiseks antud kriteeriumist. Mõnikord seostatakse päritolu kriteeriumi keelekollektiivi rahvus- või põliskeelega (eestlasel eesti keel, poolakatel poola keel jne). Siinkohal tuleb rõhutada, et esimene õpitud keel ei pruugi alati olla kogukonna rahvuskeel.
- Keeleoskus – selle kriteeriumi kohaselt määratletakse emakeelt (parema) keeleoskuse järgi. Antud määratlus kehtib ükskeelsete indiviidide puhul ja nende kakskeelsete puhul, kellel on üks keeltest selgelt domineeriv. Juhul kui kahekeelne indiviid kasutab kahte või enam keelt erinevates situatsioonides, siis on domineerivat keelt keeruline määratleda.
- Keele kasutamissagedus – emakeel on see keel, mida kõige rohkem kasutatakse. See kriteerium sobib ükskeelseid kõnelejaid silmas pidades, kuid võib siiski paljudel juhtudel olla eksitav. Siin võib tuua näiteks vähemusrahvuse esindajad, kelle keelt ei saa piisavalt/esimese keelena kasutada.

- Emakeele määratlemine keelelise identifitseerimise kaudu. Eristatakse eneseidentifitseerimist ja väljastpoolt tulevat identifitseerimist. Antud kriteeriumi alusel jaotades võib taas probleem tekkida kakskeelsete indiviididega, kes peavad defineerima oma emakeele (näiteks immigrantide lapsed, kes on kodus õppinud ühte keelt, samas aga elavad keskkonnas, kus kasutatakse rohkem teist keelt / teisi keeli. Sellises situatsioonis võib ühe keele määratlemine emakeeleks olla emotsioonidel baseeruv valik.

Skutnabb-Kangas 1981: 22-23 (viidatud Teral (2007) järgi) märgib, et emakeelt võib defineerida ka lähtudes hoiakutest sellesse keelde. Emakeeleks võib olla keel, millega inimene end ise samastab, või keel, millega teised teda identifitseerivad. Antud juhul võivad enese määratlemine, päritolu ning keeleoskus lahku minna.

Et emakeele määratlemisel tekib tihti probleeme, eelistavad mõned keeleuurijad kasutada mõsteid *esimene (first language)*, *teine (second language)* või *kogukonna (community language) keel* (Romaine 1997: 19).

1.2. Kakskeelsuse definitsioonid

Maailmas räägitakse kokku 6000-7000 erinevat keelt. On keeli, mida räägivad sajad miljonid inimesed (nt inglise keel), kuid enamikku keeltest räägib vaid mõni tuhat inimest või vähem. Meie planeedil on ligikaudu 30 korda rohkem keeli kui riike (Romaine 1997: 9). Samuti on Grosjean'i järgi umbes pool maailma populatsioonist kakskeelne (1982). Eestis kõneldi 2000. aasta rahvaloenduse andmetel emakeelena 109 keelt. (ESTONICA 2018)

Termineid *kakskeelsus* ja *mitmekeelsus* kasutatakse keeleteaduses tavaliselt paralleelselt, osutades kahe või enama keele kasutamisele kogukonna või isiku poolt.

Erialases kirjanduses eristatakse **individuaalset** ja **ühiskondlikku** kakskeelsust (või mitmekeelsust), sest bilingvaal võib elada kogukonnas, mille osad liikmed kõnelevad vaid üht keelt. Teisalt võib mõne maailma riigi elanikkonnast valdava osa moodustada kaht või enam keelt kõnelevad inimesed, kuid kõik elanikud pole siiski kakskeelsed.

Skutnabb-Kangase (1981: 93 (viidatud Teral (2007) põhjal) järgi võib kakskeelseks kõnelejaks pidada inimest, kes on võimeline rääkima kahes või enamas keeles nii üks- kui kakskeelses kogukonnas, vastavalt isiku kognitiivsele kompetentsusele ja suhtluskompetentsile. Samuti on

kakskeelne kõneleja see, kes suudab ennast positiivselt seostada mõlema keele gruppide või osadega (tabel 1).

Tabel 1. Tove Skutnabb-Kangase kakskeelsuse definitsioonid (1981: 94, viidatud Teral (2007 järgi)

Kriteerium	Emakeeleks on keel, mida isik	Kakskeelne isik on see, kes
Päritolu	on õppinud esimesena	<ul style="list-style-type: none"> • on õppinud kaht keelt sünnist alates perekonnas • on kasutanud kahte keelt paralleelselt sünnist alates
Pädevus oskuse tase valdamine	valdab kõige paremini	<ul style="list-style-type: none"> • valdab kahte keelt perfektselt • valdab kahte keelt emakeelekõneleja tasemel • oskab kahte keelt võrdselt hästi • on võimeline teises keeles täiesti asusaadavaid lauseid koostama • omab mingil määral teadmisi teise keele grammatilisest struktuurist ning oskust seda rakendada • on teise keelega mingil määral kontaktis olnud
Funktsioon kasutus	kasutab kõige rohkem	<ul style="list-style-type: none"> • on võimeline kasutama kahte keelt vastavalt ühiskonna nõuetele ning oma tahtele eri olukordades
Hoiakud	<ul style="list-style-type: none"> • samastab ennast ise • samastatakse teiste poolt 	<ul style="list-style-type: none"> • peab end ise kakskeelseks, identifitseerib end kahe keele või kultuuriga (või ka nende osadega)

		<ul style="list-style-type: none">• peetakse teiste poolt kakskeelseks või kahe keele sünnipäraseks kõnelejaks
--	--	--

Veel on kakskeelsust jaotatud lähtudes keele omandamise eest, kahe keele suhtelisest staatusest, grupikuuluvusest ja kultuurilisest identiteedist (kas bilingvaal peab end kahte või ühte gruppi kuuluvaks), teist keelt kõneleva kogukonna olemasolust ühiskonnas jne. (Teral 2007)

Viimaste aastakümnete jooksul on suhtumine kakskeelsusesse muutunud. Erinevalt varasemate kakskeelsuse uurimuste kohaselt, kus kakskeelsust nähti negatiivselt, on tänapäeval tasakaalustatud kakskeelsus muutunud normiks (Romaine 1997).

1.3. Individuaalne kakskeelsus

Kakskeelsusest rääkides peab eristama ühiskondlikku ja individuaalset kakskeelsust. Kuna käesolevas töös lähtutakse kakskeelsusest kui individuaalsest, mitte ühiskondlikust fenomenist, siis vaadeldakse siin alapeatükis individuaalset kakskeelsust.

Uriel Weinrich (1953, viidatud Teral 2007 järgi) määratles kakskeelsust kui kahe keele alternatiivset kasutamist, nimetades kakskeelseks indiviidiks kahte keelt kasutavat inimest.

Individuaalse kakskeelsuse põhjused võivad olla sotsiaalsed, poliitilised, majanduslikud või religioossed olud ja individuaalne huvi keele vastu.

Mõnikord võib kakskeelsus olla mõnes kogukonnas normiks. Segarahvastikuga piirkondade elanikud võivad olla bilingvaalsed juba oma elukoha pärast. Kui tegu on segaabielluga, tuleb vähemalt ühel abikaasast osata teise keelt või suheldakse omavahel hoopis kolmandas keeles.

Majanduslikest põhjustest võib näiteks tuua inglise keele omandamise. Inglise keele oskus on paljudes sfäärides hädavajalik, sest tegemist on ühe rahvusvahelise suhtluskeelega. Kuigi USAs näiteks ametlikku riigikeelt pole, on selleks tegelikult inglise keel. Võib oletada, et immigrant USAs võib hakkama saada ka inglise keelt oskamata, aga vaid sellisel juhul, kui seal on olemas piisav kaasmaalaste kogukond (näiteks linnaosad, millel on omakeelne infrastruktuur, ettevõtted jne). Sellele vaatamata on kvaliteetne haridus, edaspidi karjäär ja sotsiaalne heaolu ilma inglise keele oskuseta raskesti saavutatavad. Seega õpivad USAsse saabunud migrantid tavaliselt inglise keelt.

Majanduslike põhjustega sarnased, kuid siiski mitte täiesti nendega kattuvad, on poliitilised põhjused. Näiteks nõukogude ajal muutusid strateegilised struktuurid Eestis (lennundus, merendus, raudtee, sõjandus jne) täielikult venekeelseteks, nii et nendega suhtlemiseks tuli kasutada vene keelt (Rannut, Verschik 2003).

Religioosset tegurit silmas pidades on märkimisväärne fakt see, et mitmete religioonide põhitekstid on valminud keeltes, mida kogudused igapäevaks suhtlemiseks ei kasuta. See on põhjus, miks koguduse liikmetel tuleb osata klassikalisi keeli, näiteks ladina, heebrea, araabia jne. Thomason (2001: 49) märgib, et võib vaielda selle üle, kuivõrd mõne keele kombekohast kasutamist teenistusel võib pidada keelekasutuseks.

Tihti on kakskeelsust defineeritud tulenevalt järgnevatest asjaoludest:

- kakskeelse isiku kompetentsusest (kuivõrd hästi kakskeelne mõlemat keelt oskab)

- teise keele omandamise eest
- keelte omandamise järjestusest (kas üks keel õpiti varem või omandati keeled samal ajal) (Teral 2007: 12).

Kakskeelsuse uurimisel on tihti püütud lähtuda küsimusest, kuivõrd hästi kakskeelne isik mõlemat keelt valdab. Kakskeelsuse määratlemisel on üks tähtsamaid kriteeriume keeleoskuse tase kahes keeles (Romaine 1997).

Uriel Weinrich (1953, viidatud Teral 2007 järgi) eristab kahte tüüpi kakskeelsust: **segatüüpi** (*compound*) ja **koordinatiivne** (*coordinate bilingualism*) kakskeelsus. Koordinatiivsest kakskeelsusest saab rääkida siis, kui keeled õpitakse selgeks erinevates keskkondades (näiteks üks kodus, teine aga väljaspool). Sellisel juhul hoitakse ajus kahe keele sõnu eraldi. Et keeled on õpitud eri kontekstides, arenevad kaks eraldiseisvat skeemi. Erinevalt koordinatiivsest kakskeelsusest esineb segatüüpi kakskeelsus siis, kui keeled omandatakse samas keskkonnas. Kahte keelt paralleelselt omandaval lapsel võiks olla ajus üks mõiste nn kahe sildiga. Samuti eristatakse **subordinatiivset** (*subordinate*) kakskeelsust ehk ühe keele domineerimist, mis on kakskeelsuse erijuhtum. Subordinatiivse kakskeelsuse puhul tõlgendatakse nõrgema keele sõnu tugevama keele sõnade abil.

1.4. Laste kakskeelsus

Et käesolevas töös käsitletakse ka ühe lapsena eesti keele omandanud keelejuhi keelekasutust, tutvustatakse siinkohal lühidalt laste kakskeelsust.

Carol Myers-Scotton (2006) on seisukohal, et täiskasvanud ja lapsed omandavad keeli erinevalt. Täiskasvanute puhul on näiteks õige häälduseni jõudmine raskem kui laste puhul. Varases lapsepõlves omandatakse keeli üldjuhul ilma süstemaatilise õpetuseta, see toimub spontaanselt. Carol Myers-Scotton märgib, et täiskasvanute kakskeelsuse teadlased mõtlevad „keele omandamise“ all samuti nii spontaanset keele omandamist kui ka keele süstemaatilist õppimist. Kakskeelsuse uurijad nimetavad tavaliselt täiskasvanute kakskeelsuse uurimist teise keele omandamise (*second language acquisition*) uurimiseks (Carol Myers-Scotton 2006: 324, viidatud Teral 2007: 14 järgi).

Lapse ja täiskasvanu keeleomandamise protsessid on erinevad. Täiusliku hääldamise omandamine on võimalik lapsepõlves teatud vanuseni, täiskasvanud aga saavutavad perfektse häälduse harvem. Laste kakskeelsuse uurimine on eraldi uurimissuund ning selle uurijatel on olemas oma terminoloogia. Laste kakskeelsust võib jaotada tulenevalt sellest, kas kahte keelt õpitakse üks teise järel või paralleelselt; millises keeles/keeltes suhtlevad lapsega tema vanemad, kas lapsega kodus kõneldav keel on ka kogukonna keel jne (Romaine 1997).

1.5. Keelekontaktid

Et suurem osa inimesi maailmas kõneleb kahte või enam keelt, toimuvad keelekontaktid kõikjal (Thomason 2001, Grosjean 1982).

Keele arengus on tähtis ka kõneleja roll.

Keelekontaktid tekivad isiku tasandil, kakskeelse inimese keelekasutuses sulanduvad kahe keele struktuur ja sõnavara. Seetõttu vaadeldakse keelekontaktide uurimiseks ka üksikisiku keelekasutust. (Zabrodszkaja 2006: 148-149)

Thomason (2001: 10-13) väidab, et kõige tavalisem keelekontakti tagajärg on vähemalt ühe keele puhul toimuv muutus. Näiteks võib tuua leksikaalset laenamist.

Thomason ja Kaufman (1991:37) eristavad keelekontaktide tulemusel toimuvad protsessid kaheks:

- laenamine (*borrowing*) keele säilitamisega seoses,
- keelevahetusest tulenev interferents (*interference trough shift*).

Thomason ja Kaufmani järgi on laenamine nii tavaline leksikaalne laenamine kui ka igasuguste võõrosade (kombineeritavus, struktuur jne) laenamine. Keele säilitamise puhul algab teise keele mõju just sõnavara laenamisega. Intensiivsema kontakti situatsioonis on võimalik samuti struktuuri laenamine. Thomason ja Kaufman (1991) rõhutavad, et keelekontakt on väga keeruline protsess ja toimub erinevalt.

Et konkreetse kõneleja keelekasutuse võimalusi ei ole võimalik ette prognoosida, pole keelekontakti tulemus ennustatav. Ei eksisteeri kindlaid keelelisi piirangid laenamise osas.

1.6. Laenamine ja koodivahetus

Uriel Weinreich on defineerinud interferentsi järgmiselt: interferents on kakskeelse indiviidi kõnes kahe keele oskuse tagajärjel toimunud kõrvalekalle nende keelte grammatika standartidest (Weinreich (1953) viidatud Teral (2007) järgi)).

Hiljem on seda Weinreichi definitsioonil peetud negatiivseks, sest arusaam interferentsi olemusest on muutunud. Seepärast ei räägi hilisemad uurijad enam normidest kõrvalekaldumisest, vaid ühe keele joonte kasutamisest teist keelt kõneldes.

Grosjean (1982) järgi on interferents ühe keele mitteteadlik (*involuntary*) mõju teisele keelele. Interferents leiab aset samuti suhtluses ühekeelsega. Erinevalt interferentsist on koodivahetus ja

laenamine iseloomulik rohkem kahe bilingvaali omavahelises suhtluses. Samuti on laenamine ja koodivahetus rohkem teadlikumad (Grosjean 1982).

Hoffmani (1991: 96) järgi on interferentsi, laenamist ja koodivahetust omavahel raske eristada noorte bilingvaalide keeles, sest nad alles alustavad keelesüsteemi omandamisega. See on põhjus miks on selle asemele pakutud **transferentsi** mõistet. Samas termin **interferents** on jäänud samuti kasutusele. Anna Verschik (2004: 26) on defineerinud koodivahetust kui mitme keele kasutamist ühe vestluse raames, nii lausete vahel kui ka lause sees. Romaine (1997: 56) sõnul hõlmab laenamise termin nii assimileerumata (morfoloogiliselt, fonoloogiliselt, süntaktiliselt) laenud kui ka mingil määral või täielikult assimileerunud laenud. Juhul kui põhikeeles kasutatakse lähtekeelest saadud skeemi, kasutatakse neid tõkelaenudeks (*loan translations*) (Romaine 1997: 57).

Romaine (1997) defineerib **laensõnade** all sõnu, mille puhul on sihtkeelde üle kantud nii foneemiline kuju kui ka tähendus. Hübridlaenudeks nimetatakse sõnu, mille puhul on üle laenatud ainult osa foneemilisest kujust, ülejäänud sõna on asendatud oma sõnaga (Romaine 1997).

Mõned teadlased leiavad, et laenamist ja koodivahetust pole võimalik selgelt eristada. Zabrodskaja mainib artiklis "Eestivene keelevariant: kas samm segakoodi poole?", et laenamise-koodivahetuse puhul on tegu kontiinumiga, mille pärast on mõnikord raske otsustada, kummaga on tegemist (Zabrodskaja 2006: 741).

2. Teise keele omandamine ja selle uurimine

Teise keele omandamise põhiliseks eesmärgiks on kommunikatiivse kompetentsuse saavutamine. Keeleteadlased käsitlevad kommunikatiivset kompetentsust kui oskust kasutada teist keelt korrektselt, ladusalt ning otstarbekohaselt. Kommunikatiivset kompetentsust jagatakse kolmeks liigiks: grammatiline, sotsiolingvistiline ja strateegiline kompetentsus (Yule 1999).

Sotsiolingvistiline kompetentsus võrdub võime ja oskusega interpreteerida ning kasutada igasuguseid keelevorme tarbekohaselt kooskõlas sotsiokultuurilise kontekstiga. See on omakorda tingitud kultuurilistest tavadest, suhtlusnormidest ja sotsiaalsetest teguritest (kes, kellega, kuidas, mis rollis suhtleb).

2.1. Teise keele omandamise uurimisest

Teise keele/võõrkeele omandamise uurimine on üpris uus valdkond, mis sai alguse mitu aastakümnet tagasi. Larry Selinker (1971) ja Stephen Pit Corder (1967) hakkasid tol ajal rohkem tähelepanu pöörama õppijatele ning teise keele omandamise uurimisele (Schachter, 1998).

Kõige enam keskendutakse teise keele omandamise uurimisel indoeuroopa keelete omandamise uurimisele. Enim vaadeldakse inglise, prantsuse ja saksa keele kui teise keele õppimist. Tänapäeval on rohkem hakatud uurima samuti itaalia, rootsi, hiina, jaapani ja korea keele kui teise keele omandamist (Schachter, 1998).

Varasemaid uurimused teise keele omandamise vallast kujutasid endast sageli lähte- ja sihtkeele kirjelduste võrdlemist, mis pidi uurijate arvates keeleõpet märgatavalt tõhustama. Keeleõppe keskseks teooriaks oli biheiviorism. Keeleteaduse teooriad nägid keeles konstruktsioonide süsteemi. Teise keele õppimisel on peetud põhitakistuseks juba olemasolevat keeleoskust. Arvati, et sihtkeelsete konstruktsioonide asemel kasutavad õppijad emakeele sõnavara ja konstruktsioone. Kontrastiivse keeleuurimise klassikud on osutanud raskustele õppimises, mis tulenevad emakeele ja õpitava keele struktuuride erinevusest. Hilisemad kontrastiivanalüüsi teoreetikud leidsid siiski, et mitte kõik õppijate raskused pole seletatavad keelesüsteemide erinevustega. (Kaivapalu 2012)

Kontrastiivanalüüsist on välja kasvanud veaanalüüs, mis on üks olulisemaid ja enam kasutatavaid teise keele uurimise meetodeid. Vigu uuritakse sellel meetodil sihtkeele kontekstis. (Pool, Vaimann 2005: 116)

2.2. Vahekeele teooria

Rahvusvaheliselt aktsepteerituna kasutatakse Larry Selinkeri (1972) poolt käibelevõetud erialast terminit **vahekeel**, mille all mõistetakse keeleõppija versiooni sihtkeelest, mis on kasvõi osaliselt erinev nii õppija emakeelest kui ka õpitavast keelest ja milles on omad sisemised reeglid ning süsteem (Lakshmanan ja Selinker 2001: 395).

Corderi (1971, viidatud Ellis 1982 järgi) järgi nimetatakse vahekeelt õppija idiosünkraatiliseks dialektiks. Nemser (1971) nimetab vahekeelt ligikaudseks süsteemiks. Kuigi vahekeele defineerimisel on kasutatud erinevaid nimetusi, käsitlesid keeleteadlased õppijate teise keele grammatikaid kui süsteemi, millel on oma iseloomustavad iseärasused, mitte kui teise keele või emakeele ülekande ilmetut peegeldust (Cook 2002: 8-9 viidatud Pastuhhova (2007) järgi).

R. Ellis ja G. Barkhuizen pakuvad vahekeele iseloomustamiseks järgmist kirjeldust (2005: 54 – 55):

- a. Õppija vahekeel koosneb enamasti implitsiitsetest lingvistilistest teadmistest.
- b. Õppija vahekeel moodustab sama süsteemi nagu emakeelse kõneleja grammatika.
- c. Õppija vahekeel pole stabiilne (kuna see pole täielik, tungivad vahekeelde uued lingvistilised vormid).
- d. Õppija vahekeel on üleminekuline. Õppija rekonstrueerib kogu aeg oma vahekeele grammatikat. Õppijal tuleb läbida erinevaid tasandeid selleks, et toimuks areng.
- e. Õppija vahekeel on muutuv. Igal arengutasandil rakendab õppija erinevaid vorme sama grammatilise struktuuri väljendamiseks.
- f. Õppija vahekeel on üldiste õppimisstrateegiatega tagajärg. Üks strateegiatest on esimese keele ülekanne. Teised strateegiad on keelesisesed (näiteks lihtsustamine).
- g. Õppija võib täiendada oma vahekeelt kommunikatiivsete eeskirjade abil, (näiteks parafraseerimine) kompenseerides lünki teise keele oskustes suhtlemisprotsessis.
- h. Õppija vahekeel võib kivineda (protsess, kui areng peatub ning õppija ei saavuta emakeelekõneleja taset).

Sageli analüüsitakse vahekeelt eraldi lingvistilise süsteemina, samal ajal aga rõhutatakse emakeelsete kõnelejate kontrollrühma eksisteerimise tähtsust (Lakshmanan ja Selinker 2001: 395-401).

Vahekeele teooria kohaselt on teise keele õppijatel õigus olla hinnatud selliste vahenditega, mis on sobilikud just nendele, mitte aga emakeele kõnelejatele. Kõnealune teooria hindab õppijaid sellistena nagu nad hetkeseisuga on, mitte emakeelsetena kõnelejatena, kes nad ei ole. Sihtkeele süsteemi ei rikuta õppijate poolt teadlikult, nad loovad enda oma süsteemi (Cook 2001: 15).

2.3. Universaalse grammatika teooria

Vahekeele teoriast tuleneb kaasaegse generatiivse lingvistika huvi vahekeele olemuse vastu. White (2003: 1) kirjeldab teise keele kõnelejate grammatikaid universaalse grammatika rollist tulenevalt. Teise keele kõnelejate lingvistilist käitumist saab seletada vahekeelega, mida piiratakse universaalse grammatika parameetrite ja printsiipide poolt.

N. Chomsky rõhutab, et universaalse grammatikakäsitluse kohaselt pärivad kõik inimesed parameetrite ja printsiipide universaalse süsteemi, mis kontrollib keelte kuju ja muudab keeled omavahel sarnaseks (Pastuhhova 2007).

Universaalse grammatika teoorial eksisteerib kaks erinevat hüpoteesi emakeele mõju kohta (Mitchell ja Myles 2004: 78-79, Kaivapalu 2006: 72, Pastuhhova 2007: 31):

- Esimese hüpoteesi kohaselt vaadeldakse teise keele omandamist kui emakeele õppimisega väga lähedast. Emakeelel puudub mõju teise keele omandamisele.
- Teise äärmuse järgi on emakeelel täielik mõju teise keele omandamisele. Õppijal on sünnipärane universaalne grammatika, mille abil õpitakse emakeelt.

White (2003) võtab kokku erinevate versioonide prognoosid teise keele omandamise ja universaalse grammatika käsitlustes (tabel 2).

Tabel 2. Teise keele omandamine ja universaalne grammatika (White 2003: 270).

	Universaalne mõjutatud	grammatika	Universaalne grammatika piiratud		
	Globaalne mõjutus	Lokaalne mõjutus	Parameetri uuestipüstitamise võimatus	Täielik ligipääs	Täielik üleakanne, täielik ligipääs
Algstaadium	?	Esimese keele grammatika + inertsed tunnused	Esimese keele grammatika	Universaalne grammatika	Esimese keele grammatika
Areng	Mudelite kõrvutamine, konstruktsioonid eraldatud	Mõned teise keele omadused õpitavad. Tunnused jäävad inertseteks.	Parameetri uuestipüstitamise võimatus	Parameetri püstitamine otseselt teise keele tähendusele	Parameetri uuestipüstitamine
Tulemus	Grammatika erineb oluliselt emakeele kõneleja omast. Teise keelega sarnane grammatika ei ole saavutatav.	Tunnused endiselt inertsed. Teise keelega sarnane grammatika ei ole saavutatav.	Esimese keelega sarnane grammatika. Teise keelega sarnane grammatika ei ole saavutatav.	Teise keelega sarnane grammatika	Teise keelega sarnane grammatika on võimalik, aga mitte vältimatu

2.4. Biheivioristlik õppimisteooria ja keele ülekanne

Keele ülekanne ehk keeltevaheliste mõjude käsitus sai alguse Ameerika keeleteadlaste kirjutatust 1940. ja 1950. aastatel (Odlin 1989: 6).

R. Ellis (1985) kohaselt takistavad biheivioristliku õppimisteooria järgi eelmised harjumused uute harjumuste omandamist.

Interferents on biheivioristlikust vaatenurgast teise keele omandamisel tähtsal positsioonil.

Interferents on nn *ennetava piirangu* tulemuseks. Ennetav piirang käsitleb seda, kuidas varem õpitu takistab või välistab uute harjumuste omandamist. Teise keele omandamise puhul toimub see järgmiselt: kui esimeses ja teises keeles esineb lähedane tähendus, kuid seda väljendatakse erinevalt, tehakse tõenäoliselt teises keeles viga, sest õppija kannab mõistmisvõtte esimesest keelest teise üle (Ellis 1985: 21-22).

Biheivioristliku õppimisteooria kohaselt ennustatakse, et ülekanne toimub esimesest keelest teise keelde. Ennetava piirangu esinemisel on ülekanne *negatiivne*, sellisel juhul on tagajärjeks viga. *Positiivne* ülekanne leiab aset siis, kui esimese ja teise keele harjumused on sarnased. Antud juhul vigu ei tehta. Eelöeldut kokku võttes võib järeldada, et erinevused esimese ja teise keele vahel loovad õppimiskärsi, mille tagajärjeks on vead. Sarnasused esimese ja teise keele vahel soodustavad kiiret õppeprotsessi (Ellis 1994: 341-342, Klein 1995).

2.5. Vigade ennustatavus

Brooks (1960, viidatud Ellis 1985 järgi) toob välja põhjuseid, miks õppijad vigu teevad.

- Õppija ei tunne struktuurilist malli ning reageerib seetõttu ettearvamatult.
- Õiget mudelit pole piisavalt harjutatud.
- Esimene keel võib olla moonutuste põhjuseks.
- Õppija võib järgida üldist reeglit, mis konkreetsetes olukordades ei kehti. Seega on küsimus selles, kas interferents võib põhjustada enamuse vigadest (Ellis 1985: 28).

Dulay ja Burt (1973, viidatud Ellis 1985 järgi) on loonud vigade psühholingvistilisest päritolust lähtudes järgmise vigade klassifikatsiooni:

- **Interferentsi-tüüpi** vead. Tegemist on vigadega, mis peegeldavad emakeele struktuuri ning esimese keele õppimisel ette ei tule.
- Esimese keele omandamise **arengualased vead** ehk vead, mille puhul emakeele struktuur ei peegeldu, kuid nad esinevad esimese keele omandamise andmetes.
- **Kahetähenduslikud vead**. Tegu on vigadega, mida ei saa liigitada interferentsi-tüüpi vigade alla. Samuti pole neid võimalik liigitada esimese keele omandamise arenguliste vigade hulka.
- **Unikaalsed vead** ehk vead, mis ei peegelda esimese keele ülesehitust ning ei ilmne keele omandamise andmetes.

Dulay ja Burt on arvamusel, et lapsed toetuvad oma võimele üles ehitada teine keel omaette süsteemina sarnaselt emakeele omandamisega, mitte ei süstematiseeri teise keelde ülekannet. Lisaks väidavad, et interferents on tähtsaks asjaoluks vaid fonoloogia puhul (Ellis 1985: 28).

2.6. Veaanalüüsi teooria

Veeanalüüs sai alguse 1970. aastatel kasvades välja kontrastiivsest analüüsist, mis sellel ajal ei võimaldanud lähte- ja sihtkeele struktuuride võrdlemist kasutades õppijate vigu ennustada. Oli kindlaks tehtud, et keeleõppijad teevad vigu ka kohtades, kus kahe keele võrdluse baasil ei oleks pidanud vigu tegema. Samas ei viinud mitte kõik siht- ja lähtekeele vahelised erinevused vigadeni. Veeanalüüsi puhul käsitletakse vigu sihtkeelest lähtuvalt ilma vajaduseta viidata keeleõppijate emakeelele. Siinkohal käsitletakse vigu kui keeleõppe protsessi loomulikke elemente, mis annavad kinnitust õppija keele muutuse ja arengu kohta (James 1998: 5, viidatud Pool 2007: 14 järgi).

S. Pit Corder eristab keeleõppijate vigade käsitlemisel 5 olulist punkti (Corder 1981: 5-13, viidatud Pool 2007: 15 järgi):

- Peab vaatlema paralleele emakeele omandamise ja teise keele õppimise vahel, kuna mõlemad rajanevad samadel mehhanismidel, kusjuures teise keele õppimine on tõenäoliselt hõlpsam tänu õppija teadmistele emakeelest.
- Vead annavad paremini kinnitust sellest, mida õppija on vastu võtnud, kui sellest, mida õpetaja arvab olevat õpetanud.
- Vead näitavad, et nii esimese kui ka teise keele õppijad arendavad välja oma individuaalse keelesüsteemi, mis esimesel juhul ei ole sama kui täiskasvanute keelesüsteem ega teisel juhul sama kui sihtkeel.

- Eristatakse vigu (*errors*) ja eksimusi (*mistakes*). Corder käsitleb eksimusena sellist viga, mida õppija ise oskab parandada. Sellisel juhul eeldatakse, et ta tegelikult ei kavatsenud ekslikku vormi valida, vaid see oli juhuslik. Vead on aga juhtumid, kui õppija ei suuda ise parandust teha. Sellisel juhul eeldatakse, et ta kasutas just kavatsetud vormi, aga ei teadnud, et see pole sobilik.
- Vead on tähtsad kolmest aspektist: 1) näitavad õpetajale, mida on vaja õpetada; 2) ütlevad keeleuurijale, kuidas õppimine toimub; 3) annavad õppijale võimaluse katsetada oma hüpoteese sihtkeele suhtes.

S. Pit Corderi seisukohtade viimane punkt käsitleb keelevigade uurimise tähtsust nii õppija kui ka õpetaja positsioonist. Õppija keele arengu seisukohast on eriti tähtis see, et vead annavad õppijale võimaluse katsetada oma hüpoteese sihtkeele suhtes ja selle kaudu oma keeleoskust arendada.

S. Pit Corderi poolt veaanalüüsi läbiviimiseks on välja töötatud järgmised viis etappi (Corder 1974, viidatud Pool 2007 järgi):

- materjali kogumine;
- vigade identifitseerimine;
- identifitseeritud vigade klassifitseerimine;
- vigade psühholingvistiliste põhjuste seletamine
- vigade raskusastme hindamine.

Uurimustes ei läbita alati kõiki etappe, tihti keskendutakse vaid ühele etapile. Erandiks on esimene, materjali valimise samm, mis kuulub alati teistega kokku veaanalüüsi eel etapina.

Vigade defineerimisel on tihti üldiseks aluseks sihtkeele standard ja veaks loetakse kõrvalekallet antud standardist. James (1998: 1, viidatud Pool 2007 järgi) määratleb keeleviga kui „ebaõnnestunud keeleüksust“ (*unsuccessful bit of language*) ja kirjeldab vigade defineerimise võimalusi, johtudes keeleõppija keelekasutuse aktsepteeritavusest või grammatilisusest. Siinkohal oleneb vigade defineerimine aksepteeritavuse põhjal uurija subjektiivsest otsusest. Veaanalüüsi praktika näitab tihti aksepteeritavuse ja grammatilisuse kriteeriumite segunemist (Ellis, Barkhuizen 2005: 56, viidatud Pool 2007: 16 järgi).

Käesolevas töös keskendutakse veaanalüüsi vigade klassifitseerimise etapile. Vigadeks loetakse kõik juhtumid, mis on vastuolus eesti keele grammatikaga.

3. Materjal ja informandid

Käesoleva töö huviorbiidis on edasijõudnud eesti keele õppijate eesti keele kasutus. Töös tehakse vigade analüüs kahe informandi käest võetud intervjuude baasil. Mõlemad informandid on pärit hispaaniakeelsest keelekeskkonnast ning nende emakeeleks on hispaania keel. Keelejuhtide valikul lähtus autor oma subjektiivsest hinnangust nende keeleoskuse tasemele, aga ka nende sarnasest vanusest ja haridustasemest. Kokku on keelejuhtidega salvestatud ligemale 10 tundi vestlusi erinevatel teemadel.

1. informant on pärit kakskeelsest perekonnast, kus üks vanematest on väliseestlane. Ta omandab kõrgharidust ning õppis Eestis vahetusüliõpilasena. Informant valdab C2 tasemel inglise ja hispaania keelt. Tema koduseks suhtluskeeleks on inglise keel, kuid kuna ta elab Hispaanias, on tema hispaania keele oskus emakeelekõneleja tasemel. Lisaks oskab ta prantsuse ja vene keelt. Informandi perekonnas kasutatakse mingil määral ka eesti keelt (suhtleb eesti keeles oma emaga). Keelejuht omandas juba lapsepõlves mitu keelt paralleelselt. Informandi eesti keel on heal tasemel (käesoleva töö autori hinnangul B2-C1 tasemel).

2. informandi emakeel on hispaania keel. Tema perekonnas kasutatakse vaid hispaania keelt. Eesti keele õppis ta selgeks täiskasvanu eas, kui ta asus Eestisse elama ja õppima. Informandi eesti keel on heal tasemel (töö autori hinnangul B2-C1 tasemel). Lisaks eesti keelele on keelejuht õppinud maailma eri paigus vabatahtlikuna töötades ära üle kümne keele. Ta oli salvestuste tegemise hetkel 33 aastat vana. Informant on õppinud eesti keelt Tartu ülikoolis ning omandas siin ka kõrghariduse.

Keelejuhtide valikul on lähtunud asjaolust, et hispaania-eesti keelekontakte on veel vähe käsitletud ning samuti autori huvist romaani keelte vastu.

3.1. Vigade analüüs

Käesolevas töös esitatakse kirjalikus keelekasutuses esinenud vigade liigid. Põhirõhk on asetatud vigade klassifitseerimise etapile.

Kuna materjal on kogutud mitte üksiklausetest, vaid seotud tekstist, on kontekstil tähtis roll selles, kas mõnda juhtumit veaks pidada või mitte. Analüüsitava materjali hulka on arvatud kõik juhtumid, mis on mõjunud häirivana.

3.2. Esimese informandi vigade analüüs

SÕNAJÄRG

VERBI ASEND LAUSES

Eesti keeles asetseb verb lauses enamasti teisel kohal. Järgnevates näidetes on öeldisverb paigutatud lauses mõnda teise kohta:

- Ja minu emaga alati eesti keeles rääkisin... (vrd Emaga rääkisin alati eesti keeles...)
- Eriti Saksamaalt on palju neid. (vrd Eriti palju on neid Saksamaalt.)
- Ma ei tea kuidas, sest muidugi Hispaanias ei ole eesti keele õpetajat üldse. (vrd Ma ei tea kuidas, sest Hispaanias ei ole muidugi eesti keele õpetajaid üldse.)
- Temal on siin ka augustist ja tema juba räägib küllalt hästi eesti keelt nagu. (Tema on siin ka augustist ja ta räägib eesti keelt juba küllalt hästi.)

MUID SÕNAJÄRJEVIGU:

- Ma tean, et minu isa ei tahaks tagasi üldse minna. (vrd Ma tean, et minu isa ei tahaks üldse tagasi minna.)
- Igal pool on natuke vene keelt, et nagu sõnad on nagu kergem nendele õppida. (vrd Igal pool on natuke vene keelt, sõnu on neil kergem õppida.)
- See on nagu mulle meeldib Euroopa tõesti. (vrd Mulle tõesti meeldib Euroopa.)

SÕNAVALIK

TEGUSÕNA

- Jah, muidugi, sest Granadas ma ütlen, see on... mäed on seal, siis öösel tuleb natuke külma õhku alla isegi suvel ja siis ei saa nii kuumaks. (...ja siis ei lähe nii kuumaks.)
- Ma arvan ka see on see asi kui ma tahaksin kunagi sinhrooniline tõlki olla, siis ma pean tutvustama hästi poliitikaga. (vrd Ma arvan, et kui ma tahaksin kunagi olla sünkroontõlk, siis ma pean poliitikaga hästi tutvuma.)
- seal elan ja oletan... (vrd seal ma elan ja olen...)

- Naine just kaotas oma töö ära ja see mees teeb tuletõrju. (vrd Naine just kaotas töö ja see mees on tuletõrjuja / tegeleb tuletõrjega)
- See ei ole ainult stereotüüp, nad tõsiselt teevad seda, nagu auto võtavad igale poole. (vrd See ei ole ainult stereotüüp, nad tõsiselt teevad seda, sõidavad autoga igale poole.)
- No Hispaanias me algame kooli enne, varem kui siin Eestis. (No Hispaanias me alustame kooli varem kui siin Eestis.)

MÄÄRSÕNA / OMADUSSÕNA

- See on nagu see on miks mulle meeldib Euroopa palju parem. (vrd See on see /põhjus/, miks mulle meeldib Euroopa palju rohkem.)
- Kui ma mõtlen Leedu, nüüd mulle tulevad inimesed pähe pärised inimesed... (vrd Kui ma mõtlen Leedu peale, tulevad mulle pähe inimesed, päris inimesed...)

ASESÕNA

- Seal on mõlemad kallid. (vrd Need on mõlemad kallid.) (riikide kohta)
- Sest mul on niisugune tunne ka minu õdedega... (vrd Sest mul on niisugune tunne ka oma õdedega...)
- Ma tean, et inimesed siin on väga tagasihoidlikud, aga ikkagi see ei tähenda, et mulle ei meeldi kuidas nad on, mulle meeldivad nende väärtused ja ma ei tea... (vrd Ma tean, et inimesed siin on väga tagasihoidlikud, aga ikkagi see ei tähenda, et mulle ei meeldi millised nad on, mulle meeldivad nende väärtused ja ma ei tea...)
- Ta nagu mõtleb no mina juba töötan nii palju tundi nädalas, et mida ma teen minu teiste ainetega... (vrd Ta nagu mõtleb no ma juba töötan nii mitu tundi nädalas, et mida ma teen oma teiste ainetega...)
- Võib-olla korporatsioon, kes nagu tegeleb hispaania õpetamisega siin Eestis...(Võib-olla korporatsioon, mis nagu tegeleb hispaania keele õpetamisega siin Eestis...)

TÄIS- JA OSASIHITISE VALIK

- Keegi, keda sa ei tunne, tahavad kohe kõik teada sinu elust. (vrd Keegi, keda sa ei tunne, tahab kohe kõike teada sinu elust.)
- Ma tõin üks suvel ja siis teine jõulude ajal... (vrd Ma tõin ühe suvel ja siis teise jõulude ajal.)
- Mina ei saaks nii elada, aga ikkagi see on huvitav näha. (vrd Mina ei saaks nii elada, aga ikkagi on seda huvitav näha.)
- See on niisugune tunne, nagu ma ei taha see osa minu kultuurist ära kaotada. (vrd See on niisugune tunne nagu ma ei taha seda osa oma kultuurist kaotada.)
- Kõik see, mis Obama proovis, kõik see *social security* ma ei tea kuidas öelda... (vrd Kõik see, mida Obama proovis, kõik see *social security*, ma ei tea kuidas öelda, ...)
- Igal pool on natuke vene keelt, et nagu sõnad on nagu kergem nendele õppida... (vrd Igal pool on natuke vene keelt, et nagu sõnu on neil kergem õppida.)
- Ma ütlesin kohtume ja vaatame kas leiame korterit koos. (vrd Ma ütlesin, et kohtume ja vaatame, kas leiame koos korteri.)

SÕNASTUS

Siin on laused, mille puhul tuleks kas osa sellest või terve lause parema arusaadavuse saavutamiseks ümber sõnastada.

- Siis jõudis Euroopasse ja siis seal oli nagu töölaagrites läks. (vrd Siis jõudis Euroopasse ja seal läks/sattus töölaagritesse.)
- Eestis te lõpetate kooli üheteistkümnend aastat vana. (vrd Eestis te lõpetate kooli üheteistkümnenda aastana.)
- Jah, nad ikka elavad seal ja ikka töötavad samas orkestris, et kakskümmend kaks aasta hiljem ma arvan, et jah ikka on seal. (vrd Jah, nad elavad kakskümmend kaks aastat hiljem ikka seal ja töötavad samas orkestris.)
- Ma tean, et Torontos on nagu palju eestlaseid tegelikult Torontos. (vrd Ma tean, et Torontos on tegelikult palju eestlasi.)
- ...minu vanaema läks Eestist ära sõjaga... (vrd minu vanaema läks Eestist ära sõja ajal...)

- No muidugi on palju turisti eriti nagu lõuna osal saart. (No muidugi on palju turiste, eriti saare lõunaosas.)
- Lõuna osa saart on täitsa turistiline. (vrd Saare lõunaosa on täitsa turistlik)
- Naine just kaotas oma töö ära ja see mees teeb tuletõrju. (vrd Naine just kaotas töö ja see mees on tuletõrjuja.)
- See on nagu mäed on seal ringi. (vrd Seal on mäed ümberringi.)
- See on see asi ka, et tahaksin ka eesti keelt nagu paremaks teha. (vrd Tahaksin ka eesti keelt paremini osata.)
- No emaga alati rääkisin eesti keelt, no alati võib olla mitte, kui ma olen minu isa kaasas... (vrd No emaga rääkisin alati eesti keelt, no võib-olla mitte alati, kui olin isaga...)
- Seal palju ingliseid ja sakslaseid ja siis põhi pool saart on nagu kus kõik hispaanlased elavad ja siis on mõned kohad ka kus tulevad pensionärid ja tulevad elama seal... (vrd Seal on palju inglasi ja sakslasi, saare põhjaosas elavad hispaanlased ja on ka mõned kohad, kuhu tulevad pensionärid ja asuvad elama seal.)
- Aga muidu ma olen neid näinud nagu viimane kord kui Ameerikasse läks... (vrd Aga muidu ma nägin neid_ viimane kord kui Ameerikas käisin...)
- Kui ma mõtlen Leedu nüüd mulle tulevad inimesed pähe pärised inimesed... (vrd Kui ma mõtlen Leedu peale, tulevad mulle pähe inimesed, päris inimesed...)
- ...see on miks mulle meeldib Euroopa palju parem. (vrd See on põhjus, miks mulle meeldib Euroopa palju rohkem. / Seepärast meeldib mulle Euroopas palju rohkem.)
- Nüüd Eesti on osa Euroopa Liidust ja üks võib mõelda, et võib-olla see tähendab, et rohkem Lääne poole ... (Nüüd Eesti on osa Euroopa Liidust ja võib mõelda...)
- See ei ole ainult stereotüüp, nad tõsiselt teevad seda, nagu auto võtavad igale poole. (vrd See ei ole ainult stereotüüp, nad tõsiselt teevad seda, sõidavad autoga igale poole.)

PIKA VÕI LÜHIKESE PRONOOMENIKUJU VALIK

- Muidugi neil on kolm last ka ja kaks nendest juba õpivad ülikoolis ja muidugi see on väga kallis. (vrd Neil on kolm last ka ja kaks neist õpib juba ülikoolis ja muidugi see on väga kallis.)

- Ta saab hakkama küll, aga muidugi ta nagu mõtleb no mina juba töötan nii palju tundi nädalas... (vrd Ta saab hakkama küll, aga muidugi ta nagu mõtleb no ma juba töötan nii mitu tundi nädalas...)
- See on palju kergem minule kui nendele, ma arvan. (vrd See on mulle palju kergem kui neile, ma arvan.)
- Temal on siin ka augustist ja tema juba räägib küllalt hästi eesti keelt nagu. (Tema on siin ka augustist ja ta räägib eesti keelt juba küllalt hästi.)

REKTSIOON

VERBIREKTSIOON

MA- JA DA-INFINITIIVI VALIK

- Vähemalt ma tean, et see on üks kord, lihtsalt tagasi minna ja siis ei pea enam lennata kusagile... (Vähemalt ma tean, et see on üks kord, lihtsalt tagasi minna ja siis ei pea enam lendama kusagile.)
- Siis nagu mida valida nüüd kui sa pead valida, ma ei tea... (Mida valida, nüüd kui sa pead valima...)
- Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppida, võib-olla tuleva aastal, ma ei tea...(Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppima, võib-olla tuleval aastal, ma ei tea...)
- Nagu ma ütlen võib-olla mina oleksin ka peanud rohkem midagi teha või ma ei tea... (vrd ... oleksin pidanud rohkem midagi tegema...)
- nad tahavad talle andma aineid keelekeskuses. (vrd nad tahavad anda talle aineid keelekeskuses.)

MUUD VERBIREKTSIOONI VEAD:

- Ma isegi perega lihtsalt kui vahest kohtun peret või ise lähen nendele külla... (vrd Isegi kui vahel perega kohtun või lähen neile külla...)
- Ma ei tea, ma ei ole palju venelasi kohtunud. (vrd Ma ei tea, ma ei ole palju venelasi kohanud / ...paljude venelastega kohtunud.)

NIMISÕNAREKTSIOON

- See on väga huvitav mulle. (vrd See on väga huvitav mu jaoks.)

VORMIMOODUSTUS

- Sa pead võib-olla isegi alati tõlkima nagu räägima alati eesti keeles... (vrd Sa pead võib-olla isegi alati tõlkima nagu rääkima alati eesti keeles...)
- Nagu ma ütlesin, minu suurem idee on lihtsalt et eesti keelt harjutada nagu paremini oskada... (Nagu ma ütlesin, minu suurem idee on lihtsalt eesti keelt harjutada, nagu paremini osata.)
- Mõndas kohtas see on nagu väga progressiivne muidugi, Ameerikas on nii... (vrd Mõnes kohas see on nagu väga progressiivne, muidugi Ameerikas on nii...)
- Nagu ma ütlen võib-olla mina oleksin ka peanud rohkem midagi teha või ma ei tea... (vrd oleks pidanud)
- Aga muidugi ei saanud, sest see võtab raha rikkatest ära ja nad vaeslevad ... (vrd Aga muidugi ei saanud, sest see võtab raha rikastelt ja nad vaesuvad...)
- Sest mul on niisugune tunne ka minu õdedega... (vrd Sest mul on niisugune tunne ka oma õdedega...)

LIIGNE SÕNA

- Võib-olla oli, aga muidugi need on rohkem kallimad. (vrd Võib-olla oli, aga muidugi need on kallimad.)
- Niisugune tunne on, ma ei ole väga palju küsinud ometi, aga ma arvan küll... (vrd ma ei ole väga palju küsinud...)
- Meeldis väga palju. (vrd Meeldis väga.)
- Nendel ei ole tööd olemas eriti Hispaanias, lihtsalt ei ole tööd.
- Võib-olla oleksin saanud laulukooli sisse minna või midagi niisugust. (vrd laulukoori minna)
- Naine just kaotas oma töö ära ja see mees teeb tuletõrju. (vrd kaotas töö)

- Mul on niisugune tunne ka, et nad kõik lätlased räägivad paremini vene keelt kui eestlased siin...
- Mul Kanadas väga palju meeldis, tegelikult loodus on väga sarnane Eestiga... (vrd väga meeldis)
- Ma ei taha see osa minu kultuurist ära kaotada.
- No see on see asi kui sul on palju raha olemas ja sa lihtsalt harjud ära sellega.

AJAVORM

- See on imelik, aga ikkagi olin muidugi saanud natuke eesti keelt harjutada. (vrd See on imelik, aga ikkagi olen muidugi saanud natuke eesti keelt harjutada.)
- Aga muidu ma olen neid näinud nagu viimane kord kui Ameerikasse läks... (vrd Aga muidu ma nägin neid_ viimane kord, kui Ameerikas käisin...)

KÄÄNDEVALIK

KOHAKÄÄNDE VALIK

- Ma elan, noh minu pere elab siis Tenerifes Kanaari saartes. (vrd Ma elan, noh minu pere elab siis Tenerifel Kanaari saartel.)
- Mina elan Tenerifes, see on üsna kaugel Granadast, et sellepärast nad annavad mulle stipendiumit ka. (vrd Mina elan Tenerifel...)
- See on väga huvitav siin Läänemere riigitele... (See on väga huvitav siin Läänemere riikides.)
- Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppida võib-olla tuleva aastas, ma ei tea... (Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppima, võib-olla tuleval aastal, ma ei tea...)
- Nad ei tunne sind, aga ikkagi kutsuvad sind külla ja kutsuvad sind saunale ja süüa ja see on tõesti tore selles mõttes, see on väga hea olnud. (vrd Nad ei tunne sind, aga ikkagi kutsuvad sind külla ja sauna ja sööma...)
- No muidugi nad ei saa nii tagasihoidlikud olla kui nad Itaaliasse lähevad, siis nad jäävad ise nurgas ja mitte midagi ei saa niimoodi ka mitte. (vrd ... siis nad jäävad ise nurka...)

- See on tõsi, ma pean jälle ära harjuma kui ma √ tagasi Hispaaniasse, kõik hakkavad küsima kuidas oli, mida oli. (vrd See on tõsi, ma pean jälle ära harjuma kui ma olen tagasi Hispaanias...)
- Tuli välja, et tema ka läheb Tartus ja samal ajal kui mina ja ma ütlesin kohtume ja vaatame kas leiame korterit koos. (vrd Tuli välja, et tema läheb ka Tartusse ja samal ajal kui mina, ma ütlesin, et kohtume ja vaatame, kas leiame koos korteri.)
- Igal pool on natuke vene keelt, et nagu sõnad on nagu kergem nendele õppida... (vrd Igal pool on natuke vene keelt, sõnu on neil kergem õppida.)
- Temal on siin ka augustist ja tema juba räägib küllalt hästi eesti keelt nagu. (Tema on siin ka augustist ja ta räägib eesti keelt juba küllalt hästi.)
- Noored, sest minu lätlased sõbrannad, nemad... (vrd Noored, sest minu lätlastest sõbrannad...)
- Mul Kanadas väga palju meeldis, tegelikult loodus on väga sarnane Eestiga... (vrd Mulle Kanadas väga meeldis...)
- Nad ei ole valmistatud sellele. (vrd Nad ei ole valmistunud selleks.)

TEISED KÄÄNDEVEAD (K.A VALE ALUSE KÄÄNDE VALIK)

- Ei ole töökoha. (vrd Ei ole töökohta.)
- Probleem on, et ei ole otselennu üldse. (vrd Probleem on, et ei ole otselende üldse.)
- seal on mõned külad väga rahulikud ja see on lihtsalt täis pensionäride. (vrd ...see on lihtsalt täis pensionäre)
- Et palju pensionäri nagu Saksamaalt ja Inglismaalt. (vrd Palju pensionäre Saksamaalt ja Inglismaalt.)

ÜHILDUMINE

Siia on koondatud erinevad ühildumisvead (arv, kääne)

- Valitsus lihtsalt ma ei tea... muretsevad natuke rohkem inimeste üle natuke. (vrd Valitsus lihtsalt muretseb natuke rohkem inimeste pärast.)
- Keegi, keda sa ei tunne, tahavad kohe kõik teada sinu elust. (vrd Keegi, keda sa ei tunne, tahab kohe kõike teada sinu elust.)

- Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppida võib-olla tuleva aastas, ma ei tea... (Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppima, võib-olla tuleval aastal, ma ei tea...)

PUUDUV SÕNA

- Tegelikult mõlemad nad mõtlesid √ Hispaanias on kindlasti hästi mõnus. (vrd Tegelikult mõlemad nad mõtlesid, et Hispaanias on kindlasti väga mõnus.)
- Nad ei õpi väga palju, see on rohkem nagu lihtsalt √ ära harjuda teiste lastega olla ja niimoodi. (vrd Nad ei õpi väga palju, see on rohkem nagu lihtsalt, et ära harjuda teiste lastega.)
- See on tõsi, ma pean jälle ära harjuma kui ma √ tagasi Hispaaniasse... (vrd See on tõsi, ma pean jälle ära harjuma kui ma lähen tagasi Hispaaniasse...)
- Ja seda Hispaanias ei saa, sest kõik tahavad alati teada mis juhtub sinu elus ja isegi inimesed kes √ ei tunne, alati niimoodi. (vrd Ja seda Hispaanias ei saa, sest kõik tahavad alati teada, mis juhtub sinu elus ja isegi inimesed kes sind ei tunne.)
- Kui ma mõtlen Leedu √ nüüd mulle tulevad inimesed pähe pärised inimesed... (vrd Kui ma mõtlen Leedu peale, tulevad mulle pähe inimesed, päris inimesed...)
- Võib-olla korporatsioon, kes nagu tegeleb hispaania √ õpetamisega siin Eestis...(Võib-olla korporatsioon, mis nagu tegeleb hispaania keele õpetamisega siin Eestis...)
- No minu korterikaaslane, tema on ka Hispaaniast, Granadast ja ma ei kujuta √, ta on niisugune inimene kes saab üks kellega lihtsalt rääkida. (vrd No minu korterikaaslane, tema on ka Hispaaniast, Granadast ja ma ei kujuta ette, ta on niisugune inimene kes saab üks kellega lihtsalt rääkida.)
- Muidugi palju ameeriklased on sportlased ja √ meeldib väga palju sporti teha, aga see on nii imelik...(vrd Muidugi paljud ameeriklased on sportlased ja neile meeldib väga sporti teha, aga see on nii imelik.)
- Sest nüüd meie peame maksma √ teid ära päästa... (vrd Sest nüüd meie peame maksma, et teid ära päästa...)
- Ma lähen tagasi Hispaaniasse nii kui nii, siis √ küllaltki soe seal. (vrd Ma lähen tagasi Hispaaniasse nii kui nii, siis on seal küllaltki soe.)

SÕNAMOODUSTUS

- Lähed ja seal on sadateistsuguseid krõbinaid ja ma ei tea... (vrd Lähed ja seal on igasuguseid krõbinaid ja ma ei tea...)
- Nad ei teinud natukehaaval, lihtsalt järsku? (vrd Nad ei teinud vähehaaval, lihtsalt järsku?)

„SEE“ ARTIKLILAADNE KASUTUS

- See oli täitsa teistsugune, see süsteem, see keele süsteem on...
- Ma arvan ka see on see asi kui ma tahaksin kunagi sinhrooniline tõlki olla...

OLEMATU SÕNA

- Meditiinile õde jah. (vrd Meditsiiniõde jah.)
- Kui ma mõtlen Leedu nüüd mulle tulevad inimesed pähe pärised inimesed ja kuidas nad on, võib-olla saan ka nendele külla minna. (vrd Kui ma mõtlen Leedu peale, tulevad mulle pähe inimesed, päris inimesed...)T
- Aga muidugi ei saanud, sest see võtab raha rikkatest ära ja nad vaeslevad ja see ei saa olla muidugi ja see on ma ei tea... (Aga muidugi ei saanud, sest see võtab raha rikastelt ja nad vaesuvad...)
- Seal palju ingliseid ja sakslaseid ... (vrd Seal on palju inglasi ja sakslasi...)
- Niisugune inimene kes saab üks kellega lihtsalt rääkida... (vrd niisugune inimene kes saab ükskõik kellega lihtsalt rääkida.)
- No ma ei tea, sest ta mängib violontšellot. (Ma ei tea, sest ta mängib tšellot.)

ARV

AINSUS MITMUSE ASEMEL

- Ma ei tea kuidas, sest muidugi Hispaanias ei ole eesti keele õpetajat üldse. (vrd Ma ei tea kuidas, sest Hispaanias muidugi ei ole eesti keele õpetajaid üldse.)

- No muidugi on palju turisti eriti nagu lõuna osal saart. (No muidugi on palju turiste, eriti saare lõunaosas.)
- Mina juba töotan nii palju tundi nädalas... (vrd ma juba töotan nii palju tunde nädalas...)

MITMUS AINSUSE ASEMEL

- Ja sul on head palgad ja ma tea.

EITAV KONSTRUKTSIOON

- Muidugi mitte kõik saavad sisse. (vrd Muidugi mitte kõik ei saa sisse.)

MUUD VEAD

- Ma ainult jään siia üks aasta... (vrd Ma jään siia üheks aastaks...)
- Muidugi palju ameeriklased on sportlased ja meeldib väga palju sporti teha... (vrd Muidugi paljud ameeriklased on sportlased ja neile meeldib väga sporti teha...)

3.3. Teise informandi vigade analüüs

SÕNAJÄRG

- Siis ma olen sellega Rootsis, Soomes, Eestis ja Lätis mõneks ajaks viibinud. (vrd Ma olen sellega mõnda aega Rootsis, Soomes, Eestis ja Lätis viibinud.)
- Hispaanlased tänaval kõndides võivad teisi inimesi kõrvale lükata. (vrd Hispaanlased võivad tänaval kõndides teisi inimesi kõrvale lükata.)
- Ei, aga ma tean, et kui venelane näeb neegri tänaval, ta peab hüüda: „neeger“! (vrd Ei, aga ma tean, et kui venelane näeb tänaval neegrit, peab ta hüüdma: „neeger“!)
- Ja seal on üks ka väga hea jook ja selles joogis on ingvrit ja see on tume suhkur. (vrd Seal on ka üks väga hea jook, selles joogis on ingver ja tume suhkur.)

- Ma mäletan, et ma olen seda Venemaal söönud, aga ei ole see magus. (vrd Ma mäletan, et ma olen seda Venemaal söönud, aga see ei ole magus.)
- Me teeme üksteisele süüa ja siis on tema rahvustoit päris vürtsikas. (vrd Me teeme üksteisele süüa ja tema rahvustoit on päris vürtsikas.)
- Mina ei vaja alkoholi üldse, et pidutseda või lõbutseda, aga teised paistab, et on küll tähtis kuigi mitte absoluutselt vaja. (vrd Mina ei vaja alkoholi üldse, et pidutseda või lõbutseda, aga paistab, et teistele on küll tähtis, kuigi mitte absoluutselt vajalik.)
- See üllatav, aga siin on mul Tartus üsna vähe nagu Tartu sõpru. (vrd See on üllatav, aga mul on siin Tartus üsna vähe Tartu sõpru.)
- Siis see on millega? (vrd Millega see on?)
- Ma olen inimestega puudega töötanud vabatahtlikuna ja see oli päris tõsine projekt. (vrd Ma olen vabatahtlikuna töötanud puudega inimestega...)
- Kui kaua pead sa töötama sellega? (vrd Kui kaua sa pead sellega töötama?)
- Käekirja teistest venelastest aru saada. (vrd Teiste venelaste käekirjast aru saada.)
- Ei ole ma näinud vene poodidest kui ma Venemaal olin. (vrd Ma ei ole näinud vene poodides, kui ma Venemaal olin)
- Aga siis nad kartsid seda mürki hispaanlased. (vrd Aga siis hispaanlased kartsid seda mürki.)
- Nad arvavad, et Costa Rica on ainult huvitav looduse pärast... (vrd Nad arvavad, et Costa Rica on huvitav ainult looduse pärast.)
- Kui palju õppeaine punkti oled sa võtnud? (vrd Mitu õppeainepunkti sa oled võtnud?)
- Ma ei ole käinud juba kolm aastat kodus. (vrd Ma ei ole käinud kodus juba kolm aastat)

SÕNAVALIK

TEGUSÕNA

- Ei, ma hoian endale. (vrd Ei, ma kirjutan endale.)

- Ja kui nad ei leia, siis me võime kui me oleme väga kurjad vihjeldada väga lühidalt väga kaudselt ja kui nad ei sellest aru ei saa, siis me võime nagu plahvada, siis meie sõprus on läbi, suhe on läbi siis. (vrd Ja kui nad ei mõista...)
- Kas sa tunned seda klubi Annelinnas? (vrd Kas sa tead seda klubi Annelinnas?)
- Ma ei tea, kas sa tunned Guareschi? (vrd Ma ei tea, kas sa tead Guareschi?)
- Sa tunned seda suhkrut? (vrd Sa tead seda suhkrut?)
- Ma ei tea, kas sa tunned seda. (vrd Ma ei tea, kas sa tead seda.)
- Arvatakse Lõunade maadel... Lõunamaadel, et see on ikka parem, kui naised teenivad mehi. (vrd Lõunamaades arvatakse, et see on ikka parem, kui naised teenindavad mehi.)
- Ma tunnen ühte sõpra ja ta on surfija ja kui ta surfas, siis tuli madu tema jalade vahel ja siis ta ehmutas päris... (Ma tean üht sõpra, ta on surfar ja kui ta surfas, ujus madu tema jalgade vahele ja ta ehmus...)
- Ei tohi neid häirida kui nad on rannas, kui nad löövad oma käpaga, siis nad saavad luid murda. (vrd Ei tohi neid häirida kui nad on rannas, kui nad löövad oma käpaga, siis nad võivad luid murda.)
- Aga siis see mees oli ka väga oluline (?) sellepärast, et ta tagastas tervisesüsteemi. (vrd See mees oli väga oluline ka seepärast, et ta taastas tervishoiusüsteemi.)
- ...ta tagastas ka haridust. (vrd ... ta taastas ka haridussüsteemi.)
- Kui midagi toimub ja keegi maksab sinu eest, kui sa pead haiglas maksma... (vrd Kui midagi juhtub ja keegi maksab sinu eest...)
- Et nad ei taha nagu särada nagu teiste venelaste koos olles, et seda ei säilita... ei talu... kuidas on see? (vrd Et nad ei taha nagu särada nagu teiste venelastega koos olles, et seda ei sallita.)
- No anna näide. (vrd No too näide.)
- Kümme protsent kõigest liblika liikidest on ainult Costa Ricas leida... (vrd Kümme protsenti kõigist liblikaliikidest võib ainult Costaricast leida...)

NIMISÕNA

- Meie kostariikalased oleme nii viisakad, et tihti me tihti ei näita oma pahandust inimeste vastu... (vrd Meie, kostariikalased, oleme nii viisakad, et me tihti ei näita oma pahameelt inimeste vastu välja.)
- Ja see on üks kask. (vrd Ja see on üks kosk.)
- Kui sa näed see on päris (?), sa hüppad kõrgest sildist või kõrgelt sildilt. (vrd Kui sa näed, see on päris (?), sa hüppad kõrgelt sillalt.)
- Sellepärast, et see on nii harva. (vrd Sellepärast, et see on nii harvaesinev / haruldane.)
- See on kõige suurem imeja. (vrd See on kõige suurem imetaja.)
- Ja see ei maksnud mulle midagi ja see oli palju parem kui privaathaigla nagu erihaiгла. (vrd Ja see ei maksnud mulle midagi ja see oli palju parem kui privaathaigla, nagu erahaigla.)
- Ma arvan, et sõprus ja kannatus need on kaks kõige olulisemat asja. (vrd Ma arvan, et sõprus ja kannatlikkus on need kaks kõige olulisemat asja.)

OMADUSSÕNA

- See on hästi tundlik. (vrd See on hästi õrn.) (lille kohta)
- Nad on väga paljad. (vrd Nad on väga valjud.) (ahvide kohta)
- See on meie suur kangelane, väga värvirikas figuur, see on meie kosmonaut... (vrd See on meie suur kangelane, väga värvikas figuur...)

MÄÄRSÕNA

- Sest oma kodumaal ei ole nii palju raskusi, ei ole nii palju väljakutseid ja sellepärast ollakse sundinud püsivalt kasvama. (vrd Sest oma kodumaal ei ole nii palju raskusi, ei ole nii palju väljakutseid ja sellepärast ollakse sunnitud pidevalt kasvama.)
- Ja kui neil midagi ei meeldi, siis nad ei ütle otseselt. (vrd otse)

- ASESÕNA
- Mul oli üks vabatahtliku töö inimene, mis oleks pidanud mind toetama, aga nad ei toetanudki. (vrd Mul oli üks vabatahtliku töö inimene, kes oleks pidanud mind toetama, aga nad ei toetanudki.)
- See on mõni prantsuse vihikute tootja. (vrd See on mingi prantsuse vihikute tootja.)
- Ma küsin ka kuidas suunatada mu liikumist paremale või vasakule. (vrd Ma küsisin ka kuidas suunata oma liikumist paremale või vasakule.)
- Kui nad on tumedad, siis ei ole... tõenäoliselt ei ole see mürgine ja kuidas on pea? (vrd ...milline on pea?)
- Itaalia keele sõnavara mõni seitsekümmend protsent sarnane hispaania keelele. (vrd Itaalia keele sõnavara on umbes seitsekümmend protsenti sarnane hispaania keelele.)
- Nad on... nii suur nagu kanamuna. (vrd See on nii suur nagu kanamuna.)

TÄIS- JA OSASIHITISE VALIK

- Ei, aga ma tean, et kui venelane näeb neegri tänaval, ta peab hüüda: „neeger“! (vrd Ei, aga ma tean, et kui venelane näeb tänaval neegrit, ta peab hüüdma: „neeger“!)
- See on nagu võrrelda Eesti Hispaaniaga umbes. (vrd See on umbes nagu võrrelda Eestit Hispaaniaga.)
- Siis see tähendab, et me oleme just see riik, mis kõige esimesena sõjavägi tühistas või loobus sellest. (vrd See tähendab, et me oleme just see riik, mis kõige esimesena sõjaväe tühistas või loobus sellest.)
- See on väga lihtne teha ja see on väga tore. (vrd Seda on väga lihtne teha ja see on väga tore.)
- Ma arvan, et nad eelistavad ikka autosõit. (vrd Ma arvan, et nad eelistavad ikka autosõitu.)
- Tal on Nobeli... ta sai Nobeli auhinda. (vrd Ta sai Nobeli auhinna/preemia.)
- Sa maksad iga kuu ja siis kui midagi juhtub, siis sa saad sed tagasi. (vrd Sa maksad iga kuu ja siis kui midagi juhtub, siis sa saad selle tagasi.)

- Mustad oad ei kasutata nii palju ja ka maisijahu. (vrd Musti ube ei kasutata nii palju ja ka maisijahu.)
- Et te lihtsalt proovite kõiki ära ja siis te valite mis te tahate seguda, mis te tahate kombineerida. (vrd Et te lihtsalt proovite kõik ära ja siis te valite, mida te tahate segada, mida te tahate kombineerida.)
- Ma soovitan seda konkreetset tume šokolaadi. (vrd Ma soovitan seda konkreetset tumedat šokolaadi.)
- Costa Ricas ei ole see, sa ei saa valida oma religiooni, sest sa saad katolikuks, sest vanemad valivad sedu sinu jaoks väikse lapsena. (vrd valivad selle)
- Kui sa spordi teed, kas sa teed muusikaga? (vrd Kui sa sporti teed...)

SÕNASTUS

- Ma tunnen, et ka eestlasi, kes autodega tegelevad. (vrd Ma tean ka eestlasi, kes autodega tegelevad.)
- Ja seal on üks ka väga hea jook ja selles joogis on ingvrit ja see on tume suhkur, mõnda tumedat suhkrut. (vrd Seal on ka üks väga hea jook, selles joogis on ingver ja tume suhkur.)
- Siis ma olen sellega Rootsis, Soomes, Eestis ja Lätis mõneks ajaks viibinud. (vrd Ma olen sellega seoses mõnda aega Rootsis, Soomes, Eestis ja Lätis viibinud.)
- Jah, sul on kolm nädalat enne juuni. (vrd Jah, sul on kolm nädalat juunini.)
- Ja seal on üks ka väga hea jook ja selles joogis on ingvrit ja see on tume suhkur, mõnda tumedat suhkrut. (vrd Seal on ka üks väga hea jook, selles joogis on ingver ja tume suhkur.)
- Aga aasta see piisab kui sa oled motiveeritud. (vrd Aga aastast piisab, kui sa oled motiveeritud.)
- See on peaaegu mitte midagi ei maksa. (vrd See ei maksa peaaegu mitte midagi.)
- Võib-olla kui ma seal natukene pikem. (vrd Võib-olla kui ma oleks seal natuke pikemalt viibinud.)

- Siis mul et viisat saada on väga raske ja ta väga kaua ootama ... (vrd Mul on väga raske viisat saada, seda peab kaua ootama ja see maksab väga palju ning on enamasti ainult lühiajaline...)
- Mul on siin vene sõpru nagu seal on mõni kingisepp ja see kingisepp räägib alati minuga vene keeles. (vrd Mul on siin vene sõpru nagu see kingsepp...)
- Belgias on ka palju nii väljas kui ka Hollandis väga palju türklasi, aga türklased ei olegi nii agressiivsed, kaugelt mitte. (vrd Nii Belgiast väljaspool kui ka Hollandis on väga palju türklasi, aga türklased ei ole kaugeltki mitte nii agressiivsed.)
- Et ma olen täna nagu ärkvel saanud kell viis. (vrd Et ma olen täna ärkvel olnud kella viiest saati.)
- Maailmas on mõni kakskend tuhat liikmed. (vrd Maailmas on umbes kakskümmend tuhat liiget.)
- Ma pole suur putru ekspert, aga ma olen alustanud kui ma tagasi tulin palju putru sorte välja proovida. (vrd Ma pole suur pudruekspert, aga kui tagasi tulin, alustasin pudrusortide proovimisega.)
- ei ole see komme, et kõik söövad koos. (vrd ...ei ole kombeks, et kõik söövad koos.)
- Ja see on ka natukene problemaatiline, et seal elavad nii palju moslemeid ja nad ei integreeru end tihti nagu väga hästi riigi maroklased... marokaanlased... maroklased... ma ei tea... maroklased. (vrd Ja see on ka natuke problemaatiline, et seal elab nii palju moslemeid, marokolasi, nad ei integreeru väga hästi.)
- Järgmine kord, kui ma kutsutan teid, et sööma palun tooge nagu tühje kõhte. (vrd Järgmine kord, kui ma teid sööma kutsun, palun tulge tühja kõhuga.)
- Ja see meeldis mulle päris palju... (vrd väga)
- Ja lõplikult võib-olla kas Euroopas või ka teistel maadel töötada. (vrd ja lõpuks võib-olla kas Euroopas või teistes maades alaliselt tööle jääda)
- Aga kui ma Tartus elan, siis on see natukene kaugel no see pole kaugel, see ei asu kaugel Soomet näiteks... (vrd See ei asu Soomest kaugel)
- Ja ma olen püüdnud viimasel ajal natukene läti keelt õppida, aga see eesti keel, mida nõutakse ülikoolis, on ikka suurt taset. (vrd kõrgel tasemel)

- Ma tahan varsti kui natukene aega vabaks tuleb jah, kui vabaks saab, siis tahaks ma natukene läti keelt õppida. (vrd Kui mul natuke rohkem vaba aega on, ma tahaksin läti keelt natukene õppida)

PIKA VÕI LÜHIKESE PRONOOMENIKUJU VALIK

- Siis sa kindlasti tee temale kartuliga ja munaga ja ansoviga... (vrd Siis sa tee talle kindlasti kartuli, muna ja anšoovisega.)

REKTSIOON

- Aga siis on mõnes mõttes hästi läinud, aga mõnes mõttes ka mitte, sest ma oleks tahtnud tema mehega ka tuttavaks saama. (vrd ...Sest ma oleks tahtnud tema mehega ka tuttavaks saada.)
- Siin räägitakse päris palju keeli ja siis on inimesed harjunud sellega erinevate kultuuridega suhelda. (vrd ...on harjunud erinevate kultuuridega suhtlema)
- Näiteks ma olen küll mõneks ajaks Prantsusmaal elanud, aga prantsuse keel tundub mulle päris lihtne, sellepärast, et kui ma oskan inglise ja hispaania keelt... (vrd Näiteks ma olen küll mõnda aega Prantsusmaal elanud...)
- See on väga suur maa ja ma arvan ikka, et venelased Venemaal on väga uhked sellest, et vene keel on nii rahvusvaheline keel... (vrd See on väga suur maa ja ma arvan ikka, et venelased Venemaal on väga uhked selle üle, et vene keel on nii rahvusvaheline keel...)
- Ma ei tea, see on kõige suurem probleem on, et ma olen huvitatud mitte ainult eesti keelega, vaid praegu on mul väga suur huvi läti keele vastu. (vrd eesti keelest)
- Sa võiks ka küsida minu ajast Venemaal. (vrd Sa võiks küsida ka minu Venemaal veedetud aja kohta.)
- Siis üheks aastaks olen ma Belgias, Venemaal, Saksamaal ja Inglismaal elanud. (vrd ühe aasta jooksul)
- Üheks kuuks olen ma Kanadas, Tsehhis, Prantsusmaal ja Belgias ja Austrias elanud. (vrd ühe kuu jooksul)

VORMIMOODUSTIS

- Ja mõnikord on see ka mõnus, et turudel saad sa Venemaal no igasuguseid juuste osta. (vrd Ja mõnikord on see ka mõnus, et Venemaal saab turgudelt igasuguseid juuste osta.)
- Siis ta saabus Tartu siis ta hakkas linna peale kõndida... kõndima ja siis keegi näitas kesk sõrmu niisama... (vrd Ta saabus Tartusse, kõndis linna peal ja keegi näitas keskmist sõrme.)
- Costa Ricas on rohkem kui ainult loodus ja rändud... (vrd rannad)
- näidata on, et Costa Ricas on rohkem kui ainult loodus ja rändud... ja rohkem kui ainult randud... ränd... rannik...
- Siis kas sa oled proovinud mõlemate kastetega? (vrd Kas sa oled proovinud mõlemate kastmetega?)
- Räägitakse siin Tartus on rohkem neonatseid kui Tallinnas. (vrd Räägitakse, et siin Tartus on rohkem neonatse kui Tallinnas.)
- Ma ei tea kas ma õpin palju või mul lihtsalt vedab. (Ma ei tea, kas ma õpin palju või mul lihtsalt veab.)
- Nii naisele kui ka mehedele. (vrd Nii naistele kui ka meestele.)
- Nad jahtivad öösel ja nad kardavad inimesi. (vrd Nad jahivad öösel ja nad kardavad inimesi.)

LIIGNE SÕNA

- See seda küll.
- Aga mu kõik ülejäänud töö oli tasulik.
- Siin on Eestis kallim.
- Ma tunnen, et ka eestlasi kes autodega tegelevad.
- Siis on see hea.
- Sinu kõige parimad sõbrad on tallinlased?
- See on meie oma pealinn, jah.

- näidata on, et Costa Ricas on rohkem kui ainult loodus ja rändud... ja rohkem kui ainult randud... ränd... rannik...
- See on see küll kummaline, et Prantsusmaal ja Itaalias... (vrd See on küll kummaline, et Prantsusmaal ja Itaalias...)
- Ja see on see põhjus miks ma olen siis tulnud.
- Minu arvates on Tartu just piisavalt küllalt suur ja mitte liiga suur, mitte liiga väike.

AJAVORM

LIHTMINEVIK OLEVIKU ASEMEL

- Ja siis ma avastasin, et oli selline ülikool siin Eestis, kus ma saaks nii ungari kui ka soome keelt õppida. (vrd Ja siis ma avastasin, et on selline ülikool...)
- Selle küla nimi oli... (vrd Selle küla nimi on...)

OLEVIK LIHTMINEVIKU ASEMEL

- Tšehhis olen ma neli kuud. (vrd Tšehhis olin ma neli kuud.)

TÄISMINEVIK LIHTMINEVIKU ASEMEL

- Nad on küsinud minu käest kakssada dollarit või kolmsada dollarit, väga palju. (vrd Nad küsisid mu käest kakssada või kolmsada dollarit, väga palju.)

LIHTMINEVIK TÄISMINEVIKU ASEMEL

- Ma ei teinud seda viimasel ajal, aga mulle ka päris meeldis rahvatants. (vrd Ma ei ole teinud seda viimasel ajal, aga mulle päris meeldis rahvatants ka.)

KÄÄNDEVALIK

- ...siis see tuli tuli juba kolmandas kuus... (vrd See tuli oli kolmandal kuul...)
- Ja siis me ootame, et nad ise küsivad nagu endale mis ma tegin ja et nad leiavad ise vastust... (vrd Me ootame, et nad ise küsivad endalt, mis ma tegin ja et nad leiavad ise vastuse.)

- See tähendab, et nad tulid Jamaicast ja töötasid Costa Ricas Kariibi kaldas... (vrd See tähendab, et nad tulid Jamaicalt ja töötasid Costa Ricas Kariibi mere kaldal.)
- siis tuli madu tema jalade vahel ja siis ta ehmutas päris... (vrd siis ujus madu tema jalgade vahele ja ta ehmus...)
- Arvatakse Lõunade maadel... Lõunamaadedel, et see on ikka parem, kui naised teenivad mehi. (vrd Lõunamaades arvatakse, et see on ikka parem, kui naised teenindavad mehi.)
- Kas sa tahad veel midagi küsida Venemaalt? (vrd Kas sa tahad veel midagi küsida Venemaa kohta?)
- Ma ei tea, kas avokaado ka puuvilja? (vrd Ma ei tea, kas avokaado on ka puuvili?)
- Mõnedel õlledel on kolmteist protsent alkoholi. (vrd Mõnedes õlledes on kolmteist protsenti alkoholi.)
- Käekirja teistest venelastest aru saada. (vrd Teiste venelaste käekirjast aru saada.)
- Ja mõnikord on see ka mõnus, et turudel saad sa Venemaal no igasuguseid juuste osta. (vrd Ja mõnikord on see ka mõnus, et Venemaal saab turgudelt igasuguseid juuste osta.)
- Ei ole ma näinud vene poodidest kui ma Venemaal olin...(vrd Ma ei ole näinud vene poodides...)
- See oli üks osa minu projektis ja see projekt ei olnud üldse vabatahtlik töökoht. (vrd See oli üks osa minu projektist ja see projekt ei olnud üldse vabatahtlik töökoht.)
- Mina ei vaja alkoholi üldse, et pidutseda või lõbutseda, aga teised paistab, et on küll tähtis kuigi mitte absoluutselt vaja. (vrd Mina ei vaja alkoholi üldse, et pidutseda või lõbutseda, aga paistab, et teistele on küll tähtis, kuigi mitte absoluutselt vajalik.)
- Mul on alati üks sõnaraamat kaasas ja see on soome-eesti ja see aitab mulle... (vrd Mul on alati üks sõnaraamat kaasas ja see on soome-eesti ja see aitab mind...)
- Et nad ei taha nagu särada nagu teiste venelaste koos olles, et seda ei säilita... ei talu... (vrd Et nad ei taha nagu särada nagu teiste venelastega koos olles, et seda ei sallita.)
- No arvamused eestlaste hulka varieeruvad. (vrd No arvamused eestlaste hulgas varieeruvad.)

- Tal on mõnikord aktsent, aga ta räägib küll ja ta ei häbene sellest, et tal on aktsent ja see on suurepärase. (vrd Tal on mõnikord aktsent, aga ta räägib küll ega häbene seda, et tal on aktsent ja see on suurepärase.)
- Sest ma arvan, et paljud venelased häbenevad sellest, et neil on natukene aktsent. (vrd Sest ma arvan, et paljud venelased häbenevad seda, et neil on väike aktsent.)
- Kõik tahavad neid pahandada sellepärast, et sakslased väga jah... (vrd Kõik tahavad nendega pahandada, sellepärast, et sakslased on väga jah...)
- Ma siiski olen sinna käinud. (vrd Ma siiski olen seal käinud.)
- Ta on ka Ladina Ameerika. (vrd Ta on ka Ladina Ameerikast.)
- Siis sa kirjutad oma magistritööd minuga? (vrd Sa kirjutad oma magistritööd minust?)
- Väga huvitav, aga nad paistavad mõttetuna olevat. (vrd Väga huvitav, aga nad paistavad mõttetud olevat.)
- Mul oli hea meel, sest ma näen alati soome sõpra seal ja mul on ka kursis neli noort vene tüdrukut. (Mul oli hea meel, sest ma näen alati soome sõpra seal ja mul on kurssusel ka neli noort vene tüdrukut.)
- Ma kokkan teise. (vrd Ma kokkan teisega.)
- Seda müüakse päris paljudel kohtadel Lätis. (vrd Seda müüakse päris paljudes kohtades Lätis.)
- Aga ta oli väikeses külas pärit venelane. (vrd Aga ta oli väikesest külast pärit venelane.)
- Ma olen huvitatud mitte ainult eesti keelega, vaid praegu on mul väga suur huvi läti keele vastu. (vrd Olen huvitatud mitte ainult eesti keelest)
- Ja kui neil midagi ei meeldi siis nad ei ütle otseselt. (vrd neile)
- Igas riigis on oma võlu, aga ma arvan, et ma tunnen end siin Eestis päris kodus praegu, aga ma olen kõige rohkem ka siin Eestis elanud. (vrd Igal riigil)
- Ja lõplikult võib-olla kas Euroopas või ka teistel maadel töötada. (vrd ...teistes maades töötada)

ÜHILDUMINE KÄÄNDES JA ARVUS

- Kui ma olen läbi jooksnud, siis ma olen näinud, et inimesed tulid ikka kokku ja tegid midagi ja olid päris palju lärmakaid üritusi, aga edasi ma midagi ei tea. (vrd Kui ma olen läbi jooksnud, siis ma olen näinud, et inimesed tulid ikka kokku ja tegid midagi ja oli päris palju lärmakaid üritusi...)
- Siis tulevad püsivalt uusi ideid juurde. (vrd tuleb)
- Mõnedel õlledel on kolmteist protsent alkoholi. (vrd Mõnedes õlledes on kolmteist protsenti alkoholi.)
- Meil on ka väga palju madu liiki. (vrd Meil on ka väga palju maoliike.)
- Siis ma ööbisin kuu jooksul kolmekümne inimeste juures. (vrd Siis ma ööbisin kuu jooksul kolmekümne inimese juures.)
- Ma pole suur putru ekspert, aga ma olen alustanud kui ma tagasi tulin palju putru sorte välja proovida. (vrd Ma pole suur pudruekspert...)
- ...ma olen näinud, et on päris palju eestlased, kes ka võitluspordiga tegelevad. (vrd ...ma olen näinud, et on päris palju eestlasi, kes ka võitluspordiga tegelevad.)

PUUDUV SÕNA

- Nüüd ma \surd väga harva kaheksa tundi. (vrd Nüüd ma magan väga harva kaheksa tundi.)
- Kui nad tahavad siin töötada, \surd neil see võimalus olemas. (vrd Kui nad tahavad siin töötada, on neil see võimalus olemas.)
- Ma ei tea, kas avokaado \surd ka puuvilja? (vrd Ma ei tea, kas avokaado on ka puuvili?)
- Siin Tartus \surd ei juhtu. (vrd Siin Tartus seda ei juhtu.)
- See \surd üllatav, aga siin on mul Tartus üsna vähe nagu Tartu sõpru. (vrd See on üllatav, aga mul on siin Tartus üsna vähe Tartu sõpru.)

- Aga ma olen √ ka murdmaasuusatamist. (vrd Aga ma olen proovinud ka murdmaasuusatamist.)
- Me kasutame sõna *jeans* ja neid pükse √ *vaquero`*deks Hispaanias. (vrd Me kasutame sõna *jeans* ja neid pükse kutsutakse *vaquero`*deks Hispaanias.)
- Siis sa võid kujutada kui suur √ me oleme. (vrd Sa võid ette kujutada, kui suur riik me oleme.)
- Kõik tahavad neid pahandada sellepärast, et sakslased √ väga jah... (vrd Kõik tahavad nendega pahandada, sellepärast, et sakslased on väga jah...)
- Räägitakse, √ siin Tartus on rohkem neonatseid kui Tallinnas. (vrd Räägitakse, et siin Tartus on rohkem neonatse kui Tallinnas.)
- Ma pean jooksma, veel √ natukene töötada ülikooli asjadega. (vrd Ma pean jooksma, veel vaja natukene töötada ülikooli asjadega.)
- Kas sa tõesti tahaks portugali √ õppida? (vrd Kas sa tõesti tahaks portugali keelt õppida?)
- Itaalia keele sõnavara √ mõni seitsekümmend protsent sarnane hispaania keelele. (vrd Itaalia keele sõnavara on umbes seitsekümmend protsenti sarnane hispaania keelele.)

SÕNAMOODUSTUS

- Siin Eestis on inimesed väga ebasõltuvad... (vrd Siin Eestis on inimesed väga sõltumatud.)
- Ma arvan, et see on esimene kord, et ma eesti venelast kostitan, siis ma olen väga uudishimuline, kuidas meeldib. (vrd Ma arvan, et see on esimene kord, et ma eesti venelast kostitan, siis ma olen väga uudishimulik, kuidas meeldib.)
- Ma arvan, et natukene ebakorralik nagu Hispaanias. (vrd Ma arvan, et Hispaanias natuke korrapäratu.)
- Lumisõda ei ole minu jaoks huvitav see. (vrd Lumesõda ei ole minu jaoks huvitav.)
- Rohelised musta... musta-rohelised. (vrd Musta-rohelisekirjud.)
- Siis kakskordne. (vrd Kahekordne.)

SÕNAKORDUS

- Meie, kostariikalased, oleme nii viisakad, et tihti me tihti ei näita oma pahandust inimeste vastu...
- Ja kui nad ei leia, siis me võime kui me oleme väga kurjad vihjeldada väga lühidalt väga kaudselt ja kui nad ei sellest aru ei saa, siis me võime nagu plahvada, siis meie sõprus on läbi, suhe on läbi siis.
- Ja sidrunimahla ja see on see tõesti nii hea.
- Ma arvan, et see on see küll väga hea asi, see EVS.
- See Idarannik on see Kariibi rannik ja seal on meie väike Jamaika.

OLEMATU SÕNA

- See on nagu võrreldada Eesti Hispaaniaga umbes. (vrd See on umbes nagu võrrelda Eestit Hispaaniaga.)
- Ja kui nad ei leia, siis me võime kui me oleme väga kurjad vihjeldada väga lühidalt väga kaudselt ja kui nad ei sellest aru ei saa, siis me võime nagu plahvada, siis meie sõprus on läbi, suhe on läbi siis. (vrd Ja kui nad ei mõista, siis me võime, kui me oleme väga kurjad, lühidalt vihjata ning kui nad sellest aru ei saa, võime me plahvatada ja meie sõprus on läbi.)
- Costa Ricas püüakse pigem lahendada probleeme koostöös teistega kuigi no paistab, et eestlased on... (vrd Costa Ricas püütakse pigem lahendada probleeme koostöös teistega kuigi paistab, et eestlased on...)
- Kloostrides pruu... moment... pruuninud. (vrd Kloostrites pruulitud.)
- Siis see on seesama asi, aga nad on krõpsed. (vrd Siis see on seesama asi, aga nad on krõpsud.)
- Ja ma arvan, et ka kui sa võrreldad palka Eestis palgaga Costa Ricas, siis on suhteliselt odavam Costa Ricas... (vrd Ja ma arvan, et kui sa võrdled palka Eesti palgaga Costa Ricas...)
- Ma tunnen ühte sõpra ja ta on surfija ja kui ta surfas, siis tuli madu tema jalade vahel ja siis ta ehmutas päris... (vrd Ma tean üht sõpra, ta on surfar ja kui ta surfas, ujus madu tema jalgade vahele ja ta ehmus...)

- Ma õppisin seda süüa enamasti Soomes ja Rootsis, sest seal pakutati (?) küll, aga seal maitstes see mulle tohutult. (vrd Ma õppisin seda süüa enamasti Soomes ja Rootsis, sest seal pakuti, aga seal maitstes see mulle tohutult.)
- Aga mu kõik ülejäänud töö oli tasulik. (vrd Aga mu ülejäänud töö oli tasustatud.)
- Nad arvavad, et Costa Rica on ainult huvitav looduse pärast, aga mis ma püüan seletada ja näidata on, et Costa Ricas on rohkem kui ainult loodus ja rändud... (vrd Nad arvavad, et Costa Rica on huvitav ainult looduse pärast, aga ma püüan seletada ja näidata, et Costa Ricas on rohkem kui ainult loodus ja rannad.)
- Ja seal on üks ka väga hea jook ja selles joogis on ingvrit ja see on tume suhkur, mõnda tumedat suhkrut. (vrd Seal on ka üks väga hea jook, selles joogis on ingver ja tume suhkur.)
- Nad on võltslikud. (vrd Nad on võltsid.)
- Kui ma võrreldan teiste maakondadega, siis on mul rohkem ikka rohkem sõpru, kes Pärnust pärit. (vrd Kui ma võrdlen teiste maakondadega, siis on mul rohkem ikka rohkem sõpru, kes Pärnust pärit.)
- Kas pea on nagu kolmnurgaline? (vrd Kas pea on kolmnurkne?)
- Ja see on üks väga muljet avardav... avardav? (vrd Ja see on üks väga muljetavaldav.)
- Üks leedukatar... leedukas siis leedukatar. (vrd Leedukas.)
- Ma küsin ka kuidas suunatada mu liikumist paremale või vasakule. (vrd Ma küsisin ka kuidas suunata oma liikumist paremale või vasakule.)
- Tsehhlased on väga elavad inimesed ja nad on ka mõnes mõttes päris naljakad ja nende õlu on loomulikult väga hea, aga see on nii tähtis osa nende kultuurist. (vrd Tšehhid on väga elavad inimesed...)
- Ma ei tunne kedagi, kes ristitatud väljaspool. (vrd Ma ei tunne kedagi, kes on ristitud väljaspool.)
- Et te lihtsalt proovite kõiki ära ja siis te valite mis te tahate seguda, mis te tahate kombineerida. (vrd Et te lihtsalt proovite kõik ära ja siis te valite, mida te tahate segada, mida te tahate kombineerida.)

- Ma ei tea, on ka selline kontseptsioon heterosotsiaal, homosotsiaal ja bisotsiaal. (vrd Ma ei tea, on ka selline kontseptsioon heteroseksuaal, homoseksuaal ja biseksuaal.)
- Seda juuakse... see juuakse tavaliselt peasöökidega. (vrd Seda juuakse tavaliselt pearoa kõrvale.)

ARV

- AINSUS MITMUSE ASEMEL
- Costa Ricas ei ole see väga levinud. (vrd Costa Ricas ei ole need väga levinud.)
- MITMUS AINSUSE ASEMEL
- See tähendab, ma ei mäleta täpselt, mis oli, aga umbes, et see oli väike riik, et siin elasid palju venelasi... (vrd ...elas palju venelasi)

VERBIVORMI VALIK

- Ma õppisin seda süüa enamasti Soomes ja Rootsis, sest seal pakutati (?) küll, aga seal maitstes see mulle tohutult. (vrd Ma õppisin seda süüa enamasti Soomes ja Rootsis, sest seal pakuti, aga seal maitstes see mulle tohutult.)
- Sest oma kodumaal ei ole nii palju raskusi, ei ole nii palju väljakutseid ja sellepärast ollakse sundinud püsivalt kasvama. (vrd Sest oma kodumaal ei ole nii palju raskusi, ei ole nii palju väljakutseid ja sellepärast ollakse sunnitud pidevalt kasvama.)
- Mulle väga meeldib motorattad. (vrd Mulle väga meeldivad mootorrattad.)
- Siis neid püüa on päris... (vrd Neid püüda on päris...)
- No siin on palju asju, mis on Venemaalt toonud, aga mõned koogid nagu see „Meekook“ on päris... (vrd No siin on palju asju, mis on Venemaalt toodud...)
- Siis minu jaoks oli küll väga huvitav näha mis eestlased teevad kui neid kutsutakse külla midagi süüa, et nad toovad alati kingitusi. (vrd ...kutsutakse külla süüa....)
- Nad ei ole ristinud? (vrd Nad ei ole ristitud?)

- Ei ole lihtne küsida kellegi käest, et ta järg järgult oma kultuurist ja keelest loobud... (vrd Ei ole lihtne küsida kellegi käest, et ta järg järgult oma kultuurist ja keelest loobuks...)
- See tähendab, ma ei mäleta täpselt mis oli, aga umbes, et see oli väike riik, et siin elasid palju venelasi ja et siin oli kultuur päris sarnane soome omaga. (vrd ...elas palju venelasi...)
- Siin räägitakse päris palju keeli ja siis on inimesed harjunud sellega erinevate kultuuridega suhelda. (vrdsuhtlema.)

VÕÕRSÕNA (LAENSÕNA)

- Nagu ei ole nagu peab ootama ja nagu korruptne.
- Sibiirlased on päris vaiksed, ma arvan üldse.
- Neil on mõni dzakuuzi...
- Siis meil on ka meduusaid, aga ma olen ainult surnud meduusaid... meduusasid näinud.
- Seda nimetatakse guanavanaks hispaania keeles, aga eesti keeles arvan ma, et nimetatakse anonaks.
- Costa Ricas on väga haotiiline sellepärast, et ei ole see komme, et kõik söövad koos.
- See on üks puuvili, mis... mille pärast ma päris palju igatsen ja see on guana.
- See oli komandirovka.
- Näiteks mul oli kord üks väga diarea ja ma käisin Costa Rica haiglas...
- Costa Ricas ei ole see sa ei saa valida oma religiooni, sest sa saad katolikuks, sest vanemad valivad seda sinu jaoks väikse lapsena. (vrd katoliiklaseks)
- Aga ma ei saaks end identifitseeruda katolikuks, katoliiklane. (vrd katoliiklaseks)

MUUD VEAD

- Me oleme umbes 500 aastat vana ja meil on olnud esialgu päris palju sõdu ja konflikte Hispaaniaga, aga me oleme juba peaaegu 60 aastat elanud ilma sõjaväeta. (vrd Meie riik on

umbes 500 aastat vana, esialgu oli päris palju sõdu ja konflikte Hispaaniaga, aga oleme juba peaaegu 60 aastat elanud sõjaväeta)

- Ma ei tea, miks, siin Eestis olen ma ka söönud, aga mitte nii maitvalt. (vrd Ma ei tea, miks, siin Eestis olen ma ka söönud, aga mitte nii hästi.)
- Väga palju eestlasi on väga head spordides. (vrd Väga palju eestlasi on väga head spordis.)
- Portugali keele muusika. (vrd Portugalikeelne muusika)
- Ja ma elasin ka natukene idapoolsem. (vrd Ja ma elasin ka natuke idapool.)

KOKKUVÕTTEKS

Informantide vigu analüüsida võib täheldada, et mõlema intervjuueeritu puhul tehakse kõige rohkem vigu **sõnastuse** (esimese informandi puhul 27 viga, teise informandi puhul 43), **sõnajärje** (11 ja 38), **käände valiku** (16 ja 32), **täis või osasihitise** (11 ja 29) ja **sõnavaliku** (13 ja 40), **vormimoodustuse** (6 ja 10) kasutamisel.

Vähem tehti vigu **ainsuse ja mitmuse kasutamisel, ühildumise ja rektsiooni ning eitava konstruktsiooniga**.

Suuresti kattuvad enamlevinud vealiigid varasemate uurimuste (vt Pool, Vaimann 2005) tulemustega teise emakeelega õppijate keelekasutusest.

Informantide valiku kirjelduse juures oli välja toodud, et esimese informandi üks vanematest on väliseestlane. Seetõttu võiks oletada, et esimene informant on mingil määral eesti keelega kokku puutunud ja eesti keele omandamine võiks olla lihtsam. Veeanalüüsi kokkuvõttes on näha, et esimene informant teeb vähem vigu. Siin võib põhjus olla selles, et eesti keele oskus on omandatud lapsena.

4. Hispaania keele mõju analüüs informantide eesti keelele

Sõnajärg

Eesti ja hispaania keeles on verb teisel kohal. Üldiselt on sõnajärg hispaania keeles siiski vabam. Näide: eesti keeles öeldakse *Mari raamat*, hispaania keeles oleks see *el libro de Mari*. (Peenra 1996)

Eesti keeles määravad sõnajärje lisaks verbile ka adverbiaalid, mis lihtlausetes asetsevad reeglina vahetult enne verbi. Kuid liitlausetes kas enne, vahetult pärast predikaati või öeldise ja subjekti vahel.

Kuigi ka hispaania keeles on verb teisel kohal siis vigade analüüsist tuleb sagedalt välja, et eesti keelsete lausete moodustamisel asetatakse verb siiski lause lõppu. Öeldise- ja sihitisetäiendid lisati lausete algusesse. Siit järeldub eesti keelt võõrkeelena kasutajal sõnajärje rõhu tuvastamise probleem.

- Ja minu emaga alati eesti keeles rääkisin ja siis muidugi nüüd kõik hispaania keeles, sõbrad, kool, kõik. (vrd Emaga rääkisin alati eesti keeles...)
- Ma ei tea, kas naised palju joovad. (vrd Ma ei tea, kas naised joovad palju.)
- Aga mis kell sa läksid magama... (vrd Aga mis kell sa magama läksid?)

Verbirektsioon

Verbil on hispaania keele puhul algvorm, mida saab tõlkida eesti keelde nii *ma-* kui *da-* infinitiivina. Verbi lõpud on kolme tüüpi: *-ar* (*hablar-rääkima*), *-er* (*hacer-tegema*), *ir* (*venir-tulema*). Näide: *Yo quiero comer - Mina tahan süüa. Yo voy a comer - Mina lähen sööma*. Informantidega suheldes tuleb selgelt välja, et hispaania emakeelega inimeste puhul eelistatakse eesti tegusõnu kasutada *da-*infinitiivi vormis. Järgnevalt on toodud mõned näited:

- Vähemalt ma tean, et see on üks kord, lihtsalt tagasi minna ja siis ei pea enam lennata kusagile... (Vähemalt ma tean, et see on üks kord, lihtsalt tagasi minna ja siis ei pea enam lendama kusagile.)
- Siis nagu mida valida nüüd kui sa pead valida, ma ei tea... (Mida valida, nüüd kui sa pead valima...)

- Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppida, võib-olla tuleva aastas, ma ei tea... (Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppima, võib-olla tuleval aastal, ma ei tea...)
- Aga siis on mõnes mõttes hästi läinud, aga mõnes mõttes ka mitte, sest ma oleks tahtnud tema mehega ka tuttavaks saama. (vrd ...Sest ma oleks tahtnud tema mehega ka tuttavaks saada.)
- Siin räägitakse päris palju keeli ja siis on inimesed harjunud sellega erinevate kultuuridega suhelda. (vrd ...on harjunud erinevate kultuuridega suhtlema.)

Arv

Mitmus moodustatakse hispaania keeles lisades nimisõna lõppu *-s* või *-es*.

-s lisatakse:

1. kui sõna lõpeb rõhutu vokaaliga. Näiteks *la casa* (maja) - *las casas* (majad)
2. kui sõna lõpeb rõhulise *-é* või *ó*-ga, näiteks *café* (kohvik) – *cafés* (kohvikud).

-es lisatakse:

1. konsonandiga lõppevatele sõnadele, näiteks *el profesor* (õpetaja) – *los profesores* (õpetajad);
2. rõhulise vokaaliga lõpevad sõnad (va *é* või *ó*) – *marroquí* (marokolane) – *los marroquíes* (marokolased).
3. Nimisõnad, mis lõpevad ka ainuses *-s* või *-es*-ga jäävad samaks: *el lunes* (esmaspäev) – *los lunes* (esmaspäevad), *el éxtasis* (ekstaas) – *los éxtasis* (ekstasid).

Hispaania keele nimisõnad ei käändu, käändelõppude asemel kasutatakse eessõnu.

Eesti keeles on mitmuse tunnuseks enamasti *d*. Lisaks peab eesti keele lausetes sageli kasutama mitmust mõnes käändevormis (näiteks osastavas käändes). Sellisel juhul ei piisa lihtsalt mitmuse tunnuse *d* lisamisest sõna lõppu. Võiks arvata, et informantidel esineb mitmuse vormide moodustamisel raskusi, näiteks võiksid nad kasutada lausetes mitmust, lisades lihtsalt mitmuse tunnuse *``d``* sõna lõppu, kuid vestlustest nendega on näha, et käändes oleva mitmuse korral kasutatakse selle sõna ainsust vastavas käändes.

Ühildumine

Hispaania keeles ühilduvad omadussõnaline täiend ja nimisõna:

Una colina alta – unas colinas altas – kõrge kalju/kõrged kaljud. Enamasti on omadussõnad –o/-a lõpulised ning liituvad siis vastavalt mees- ja naissoost sõnadele, näiteks Hombre guapo/mujer guapa – kena mees/kena naine.

Eesti keeles esineb omadussõna ja nimisõna ühildumine isikus, arvus ja käändes. Sookategooria eesti keeles puudub. Eesti käändsõnafraas kasutab kõigile osadele ühiseid morfeeme ainult ühel korral – fraasi lõpus, näiteks ni-na-ta-ga käänete (rajav, olev, ilmaitlev, kaasäitlev) puhul liitub käändelõpp omadussõna ja nimisõna ning hulgasõna ja nimisõna ühendis ainult nimisõnale.

Näiteid keelejuhtide ühildumisvigadest:

- Valitsus lihtsalt ma ei tea... muretsevad natuke rohkem inimeste üle natuke. (vrd Valitsus lihtsalt muretseb natuke rohkem inimeste üle.)
- Keegi, keda sa ei tunne, tahavad kohe kõik teada sinu elust. (vrd Keegi, keda sa ei tunne, tahab kohe kõike teada sinu elust.)
- Kui ma olen läbi jooksnud, siis ma olen näinud, et inimesed tulid ikka kokku ja tegid midagi ja olid päris palju lärmakaid üritusi, aga edasi ma midagi ei tea. (vrd Kui ma olen läbi jooksnud, siis ma olen näinud, et inimesed tulid ikka kokku ja tegid midagi ja oli päris palju lärmakaid üritusi...)
- Siis tulevad püsivalt uusi ideid juurde. (vrd tuleb)
- Kõik tahavad neid pahandada sellepärast, et sakslased väga jah... (vrd Kõik tahavad nendega pahandada, sellepärast, et sakslased on väga jah...)
- Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppida võib-olla tuleva aastas, ma ei tea... (Ma tahaksin muidugi kunagi jälle hakata õppima, võib-olla tuleval aastal, ma ei tea...)

Käände valik

Erinevalt eesti keelest ei ole hispaania keeles käändeid. Muuteid antakse edasi eessõnade abil. (Peerna 1996: 28)

Hispaania keele eessõnu võib jagada oma struktuurilt kahte rühma: **lihteessõnad** (koosnevad ühest sõnast) ja **ühendeessõnad** (koosnevad vähemalt kahest või enamast eessõnast). (Peerna 1996: 152)

Käänete ja eessõnade vastavuse leidmine on vägagi keeruline, sest kõik eessõnad kindlasti mõnele käände ei vasta. Seetõttu võib keelejuhtide keelekasutuses märgata rohkesti eksimusi õige käände valikul või käänevormi moodustamisel. Näiteks:

... ikkagi kutsuvad sind külla ja kutsuvad sind saunale (vrd sauna)

Käesolevas töös eksisid informandid eriti sise- ja väliskohakäänete valikul. Mõned näited:

- Ma elan, noh minu pere elab siis Tenerifes Kanaari saartes. (vrd Ma elan, noh minu pere elab siis Tenerifel Kanaari saartel.)
- ...siis see tüli tuli juba kolmandas kuus (vrd kolmandal kuul)
- Ei ole ma näinud vene poodidest kui ma Venemaal olin, kuigi Venemaal olles turudel käies saad sa nii maitsvaid pirukaid ja komme ka osta. (vrd Ma ei ole näinud vene poodides, kui ma Venemaal olin, kuigi seal turgudel käies saab nii maitsvaid pirukaid ja komme osta.)

Viimases näitelause on lisaks vale käände valikule näide ka ühe käände vormi moodustamisveast.

Hispaania laensõnad

Hispaania emakeelega informantide keelekasutuses esineb hispaania laene, mis on integreeritud eesti keele süsteemi. Enamik neist on käändsõnad.

Siis meil on ka meduusaid, aga ma olen ainult surnud meduusaid... meduusasid näinud. - meduus

Salame – salaami

Kokkuvõte

Käesolevas magistritöös on uuritud eesti keele teise keelena omandamise temaatikat. Magistritöö vaatab teise keele omandamist ning keskendub tekkivate vigade analüüsile. Töös antakse ülevaade varasemast kakskeeluse uurimisest ja tuuakse välja erinevate uurijate kakskeelsuse käsitlused. Antud magistritöö seisukohast on oluline roll ka veaanalüüsi teooria tutvustamisel.

Vaatluse alla on võetud hispaania emakeelega eesti keele kõnelejat, kelle keeleoskustasemeks on B2-C1. Teema valiku on tinginud asjaolu, et valitud keelepaar on seni väga vähe uuritud.

Käesolevas töös ongi vaadeldud hispaania-eesti kakskeelsete eesti keele erijooni ning uuritud hispaania keele mõju eesti keele omandamisele. Töös analüüsitud keelematerjal pärineb antud töö autori poolt tehtud lindistustest. Salvestatud materjal sisaldab vestlusi informantidega erinevatel teemadel.

Vigade analüüsist on näha, et kõige rohkem vigu tehti sõnajärje, verbirektsiooni, käände ja sõna valikul. Sõnajärje vead tulevad tõenäoliselt sellest, et hispaania keeles on see suhteliselt vaba. Eesti keeles on sõna järjestusel kindlamad reeglid. Verbirektsiooni puhul oli peamiseks veaks tegusõna kasutamine da-lõpuga (...sa pead valida, vrd eesti keeles: ...sa pead valima...). Käände valikul eksisid informandid eriti sageli kohakäände valikul.

Vähem eksiti mitmuse ja ainsuse kasutamisel. Vead tekkisid näiteks mitmuse vormi kasutamisel sobivad käändes. Mõni kord kasutati lihtsalt nimisõna mitmuses seal, kus tegelikult oleks pidanud olema sõna ainsuse vorm.

Kui võrrelda vigade hulka informantide keeles, siis esimese informandi eesti keele kasutuses esineb vähem vigu kui teise informandi puhul. Esimese informandi vigade arvu mõjutab tõenäoliselt asjaolu, et kodus on võimalik ühe vanemaga rääkida eesti keeles.

Kasutatud kirjandus

Cook, V. 2001. *Second Language Learning and Language Teaching*. London: Arnold.

Corder, S. Pit. 1984. Error analysis and interlanguage. *Applied Linguistics*, Volume 5, Issue 1, lk 68-71.

Corder, S. Pit. 1974. Error analysis. *The Edinburgh course in applied linguistics*.

Ellis, R. 1982. The origins of Interlanguage. *Applied Linguistics*, Volume III/3, lk 207–223, <https://doi.org/10.1093/applin/III.3.207>.

Ellis, R. 1985. *Understanding Second Language Acquisition*. Oxford University Press.

Ellis, R. 1994. A theory of instructed second language acquisition. In N. Ellis (Ed.), *Implicit and explicit learning of languages*. Academic Press.

Ellis, R, Barkhuizen, G. 2005. [Analysing Learner Language](#). Oxford University Press.

Ellis, R. 1982. The origins of Interlanguage. *Applied Linguistics*, Volume III/3, lk 207–223, <https://doi.org/10.1093/applin/III.3.207>. Vaadatud 23.08.2018.

ESTONICA 2018 = ESTONICA. Entsüklopeedia Eestist .
http://www.estonica.org/et/Ühiskond/Eesti_keel/Teised_keeled_Eestis/. Vaadatud 20.08.2018.

Grosjean, F. 1982. *Life with two languages. An Introduction to Bilingualism*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.

Hoffman, Ch. 1991: *An Introduction to Bilingualism*. Longman.

Kaivapalu, A. 2006. Kontrastiivlingvistika ja võõrkeele õppimine. Lähivertailuja 16. Metslang, H., Soidro S. (toim). Tallinn: Tallinna Ülikooli Kirjastus, Eesti filoloogia osakonna toimetised. lk 71-99.

Kaivapalu, A. 2012. Keelesüsteemide võrdlus teise keele omandamise uurimises eesti ja soome keele näitel. Reili Argus, Annika Hussar, Tiina Rүүtma (toim). Tallinna ülikooli eesti keele ja kultuuri instituudi toimetised (lk 45–74). Tallinna Ülikool. publications.tlu.ee/index.php/philologia/article/download/374/261. Vaadatud 05.08.2018.

Klein, E. 1995. Evidence for a „wild“ L2 Grammar. When PPs rear their empty heads. *Applied Linguistics*, (16), lk 87-117.

Lakshmanan, U, Selinker L. 2001. Analysing interlanguage: how do we know what learners know? *Second Language Research*. Vol 17/4, lk 393-420. <http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/026765830101700406> vaadatud: 10.09.2017.

Mitchell, R., Myles, F. 2004. *Second language learning theories*. London: Arnold.

Nemser, W. 1971. 'Approximative systems of foreign language learners'. *IRAL*, Vol. IX/2.

Odlin, T. 1989. *Language transfer: cross-linguistic influence in language learning*. Cambridge University Press.

Pastuhhova, O. 2007. Vene emakeelega üliõpilaste eesti keele verbirektsiooni omandamisest. Tartu Ülikool, filosoofiateaduskond.

Peenra, K. 1996. *Hispaania keele grammatika*. Tallinn: Kabral&Co.

Pool, R. 2007. Eesti keele teise keelena omandamise seaduspärasusi täis- ja osasihitise näitel. Väitekiri. Tartu Ülikool, eesti ja soome-ugri keeleteaduse osakond.

Pool, R., Vaimann, E. 2005. Vead kõrgtasemel eesti keele kõnelejate kirjalikus keelekasutuses. *Eesti rakenduslingvistika ühingu aastaraamat*, 1, 115-137.

Praakli, Kristiina 2007. Mõnda eesti-soome koodivahetuse funktsioonidest ja nende tõlgendamisvõimalustest. – Emakeel ja teised keeled V. Tartu Ülikooli eesti keele (võõrkeelena) õpetooli toimetised 6. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus, lk 151–163.

Rannut, Ü. Vercshik, A. 2003. Keel ja identiteet. Rannut, M., Rannut, Ü. ja Verschik, A. Keel, võim, ühiskond. Tallinn: TPÜ kirjastus

Rod, E., Barkhuizen, G. 2006. Analysing learner language. *International Journal of Lexicography*, Volume 19, Issue 1, 110-111.

Romaine, S. 1997. *Bilingualism*. Oxford: Blackwell Publishers.

Schachter, J. 1998. Recent Research in Language Learning Studies: Promises and Problems. *Language Learning* 48/4.

Zabrodsckaja, A. 2005. Vene-eesti koodivahetus Kohtla-Järve vene emakeelega algkoolilastel. Magistritöö. Tallinn: Tallinna Ülikool. <https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/f6376d6d-5dfd-423f-a31d-9980110be5be>. Vaadatud 04.02.2018.

Zabrodsckaja, A. 2006. Keelekontakt ja kakskeelsus nüüdisaegse kontaktlingvistika poolt vaadatuna. – Emakeele Seltsi aastaraamat 51. Toim. Mati Ereht. Tallinn: Emakeele Selts, lk 148–169.

Teral, M. 2007. Taani eestlaste keelest. Magistritöö. Tartu Ülikool, eesti ja ülkeeleteaduse instituut.

Thomason, S.G. 2001. *Language Contact. An Introduction*. Washington: Georgetown University Press

Thomason, S. G., Kaufman, T. 1991: *Language Contact, Creolization and Genetic Linguistics*. University of California Press.

Verschik, A. 2004. Koodivahetus meil ja mujal. – Keel ja Kirjandus nr 1, lk 25–45.
<https://www.etis.ee/Portal/Publications/Display/88f617ba-2dda-4088-92a9-3b5abf3804c4>; Vaadatud:
20.04.2014.

Yule, G. 1999. Explaining English Grammar (Oxford handbooks for language teachers series).
Published by Oxford University Press

White, L. 2003. Second Language Acquisition and Universal Grammar. Cambridge University Press.

Kasutatud materjalid

Ilona Tšugai poolt tehtud lindistused

Summary

The aim of this master's thesis is to explore the learning of Estonian language as a second language. The author of this thesis gives overview of learning the second language and also the summary of analysis of mistakes. Previous surveys of bilinguality are described according to different language researchers. Analysis and prediction of mistakes is also important.

In this work, two persons were chosen as a subject of research. First of them is from bilingual family but is fluent in Spanish as a mother tongue. The second one is from a family where Spanish is a mother tongue. The aim of this thesis is more specifically explore the effect of Spanish language on learning the Estonian language. Analysed language materials are the recordings of the conversations with persons selected for this research.

The analysis of mistakes showed that the most mistakes were made in order of the words, using the verbs correctly, using cases and choosing the right words. The mistakes in order of the words is probably caused by the fact that in Spanish the order of the words is not so strictly determined. In Estonian, the order of the words has its certain rules. The main mistake was using verbs in Estonian ending with ``da`` instead of ``ma``.

Mistakes in cases were most often made while using cases that refer to following: into smth., in smth., from and on smth.

Few mistakes were made in using singular and plural forms of words. For both examinees no similar mistakes can be distinguished. Mistake were made in forming cases in plural and sometimes plural was used instead of singular. Occasionally the noun was used correctly in plural but the verb was unnecessarily in plural.

If count the number of mistakes for both examinees then can be seen that the first one makes less mistakes. The reason for this may be the fact that the first person is from bilingual family where one parent is foreign Estonian. Therefore Estonian language can be spoken also at home.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina Ilona Tsugai (*autori nimi*)

(sünnikuupäev: 20.06.1986)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose Hispaania emakeelega eesti keele kõnelejate keele kasutusest,

(lõputöö pealkiri)

mille juhendaja on Maarika Teral,

- 1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus/Tallinnas/Narvas/Pärnus/Viljandis, ____Tartus_____ (kuupäev) 24.08.2018